

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

III PLA D'INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL 2021-2025

23 novembre de 2021

SERVICI DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ
Amadeo de Savoia, 11 · 46010 · València ·
splanin@valencia.es

Text redactat per:

ÀREA DE BENESTAR I DRETS SOCIALS

DELEGACIÓ DE SERVICIS SOCIALS

SERVICI DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ

Secció de Planificació i Innovació

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	5
2. MARC DE REFERÈNCIA	10
3.1 Anàlisi sociodemogràfica	16
3.2 Necessitats socials	18
3.3. Àrees vulnerables	21
3.4. Principals transformacions i reptes de futur	22
3.5. Conseqüències de l'alarma COVID-19.....	25
4. METODOLOGIA.....	31
5. LÍNIES I OBJECTIUS ESTRATÈGICS DEL PLA.....	34
Línia estratègica 1 - Inclusió social de col·lectius amb especial vulnerabilitat.....	35
1.1. Persones en risc o situació d'exclusió social i laboral.....	35
1.2. Persones sense llar.....	36
1.3. Persones amb discapacitat o diversitat funcional	37
1.4. Famílies i menors.....	37
1.5. Persones majors i dependents	39
1.6. Dones víctimes de violència masclista	39
1.7. Persones immigrants.....	40
1.8. Joves	41
1.9. Població gitana.....	41
Línia estratègica 2 - Garantia de protecció de drets i d'accés als servicis públics.....	43
2.1. Servicis Socials	43
2.2. Educació	43
2.3. Salut	44
2.4. Ocupació.....	45
2.5. Habitatge.....	46
2.6. Cultura.....	46
2.7. Participació ciutadana	47
2.8. Innovació	48
Línia estratègica 3 - Garantia d'equitat territorial i cohesió social	49
3.1. Espais vulnerables.....	49
3.2. Pobles de València.....	50

3.3. Convivència	50
3.4. Entitats socials i voluntariat.....	51
3.5. Protecció ciutadana	51
6.- PRESSUPOST	53
Pressupost anual.....	54
Pressupost total.....	69
7.- SEGUIMENT I AVALUACIÓ	70
ANNEXOS.....	73
I -DESENVOLUPAMENT OPERATIU	73
II - FITXA MODEL DE LES ACCIONS DEL PLA	73
III - INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE.....	74
IV – ENTITATS PARTICIPANTS.....	88

1. INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de València a través de la Delegació de Servicis Socials té ja una àmplia trajectòria en la planificació de la lluita contra l'exclusió social. De fet han existit ja dos Plans d'Inclusió:

- I Pla de Servicis Socials per a la Inclusió social, 2006 – 2010
- II Pla de Servicis Socials per a la Inclusió social, 2014 – 2017

Estos dos plans van seguir el deixant dels PNAIS, *Plans Nacionals* d'Acció per a la *Inclusió Social* d'Espanya i que propugnaven que totes les CCAA i tots els ajuntaments tingueren els seus propis plans d'inclusió.

Ha d'assenyalar-se que l'Ajuntament de València va ser el primer municipi de la Comunitat Valenciana a comptar, encara que de manera discontinua d'ençà el 2006, amb un document marc que fixara la política d'inclusió en l'àmbit local.

Actualment existix un Pla de la Generalitat, el Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió social (PVICS), que segons el seu cronograma estarà vigent en el període 2017-2022. Involucra a tota la Comunitat Valenciana i el municipi de València no pot quedar al marge d'ell.

A més, en el Pla de Servicis Socials per a la ciutat de València, 2019-2023, existix una acció que preveu l'existència d'un tercer pla. Es troba en la primera Línia estratègica: Les persones i la intervenció professional, Objectiu 1: *Prioritzar la intervenció sobre aquells col·lectius que presenten una situació més difícil i amb les persones més greument excloses*. La redacció concreta de l'acció 1.2.1, és: *Elaboració del nou Pla municipal d'Inclusió Social que focalitze l'actuació en les persones, autòctones o estrangeres, que presenten una situació d'exclusió més severa*.

D'altra banda, cal fer esment al Pla de Convivència Municipal contra la Discriminació i el discurs d'Odi de València (d'ara en avant Pla COMVA), que es deriva del PVICS l'Estratègia Valenciana per a la Igualtat de Tracte, la no Discriminació i la Prevenió dels Delictes d'Odi 2019-2024, tots dos impulsats per la Generalitat Valenciana.

En la Comunitat Valenciana, la igualtat de tracte i la lluita contra la discriminació i els delictes d'odi és present al llarg dels objectius del PVICS. En particular, una de les seues actuacions dirigides a millorar la cohesió social en tot el territori implica el "desenvolupament d'una Estratègia en la qual s'aborde, de manera integral, les

polítiques basades en la prevenció, sensibilització, formació, mediació i actuació en el camp de la igualtat del tracte i la no-discriminació (LGTBIfobia, racisme i xenofòbia, sexisme i masclisme, aporofòbia, disfòbia...) i el reconeixement i la promoció de la diversitat, la convivència i la tolerància”.

Esta Estratègia Valenciana per a la Igualtat de Tracte, la no Discriminació i la Prevenció dels Delictes d’Odi 2019-2024, dona contingut a eixe mandat, i proposa un document de referència per a les polítiques públiques en matèria d’igualtat de tracte i lluita contra la discriminació i els delictes d’odi.

L’Estratègia promou la participació de les administracions locals en el desenvolupament de gran part dels objectius establits, que en el cas de l’Ajuntament de València s’està materialitzant en el Pla COMVA. Al seu torn este és una de les accions incloses en l’Acord marc per a la recuperació i la reconstrucció de la ciutat de València en el context del post-COVID 19.

El disseny del pla COMVA, impulsat per la Regidoria d’Igualtat i Polítiques de Gènere i LGBTI, s’ha desenvolupat des de l’exercici 2020 sota un procés participatiu de més de 12 sessions; procés que ha comptat amb la participació de 25 Servicis Municipals i de la Generalitat Valenciana, així com de 45 entitats i organitzacions del tercer sector de l’acció social i veïnal. Per tant, la coordinació i ajust entre el Pla d’Inclusió i Cohesió social i el Pla COMVA haurà de ser estreta, efectiva i eficient.

Centrant-nos en el nou Pla d’Inclusió que ací es presenta, una característica important del mateix és que contribuirà a donar coherència a l’esforç que és necessari exercir des de les diferents àrees municipals involucrades en el social per a aconseguir una ciutat inclusiva. Comptar amb la resta d’àrees municipals li dotarà de transcendència; la inclusió i la cohesió social han d’involucrar a tots els departaments municipals.

Entenem un pla d'inclusió com una eina de planificació que conté mesures i accions dirigides a aconseguir la superació dels problemes de les persones que es troben en situació de risc o exclusió social, i que permeta reduir la desigualtat i la vulnerabilitat social.

El seu objectiu és promoure l'autonomia de les persones des de la seua inclusió activa en totes les àrees de la vida, així com el sentiment de pertinença a una col·lectivitat, la vida independent i l'arrelament a un territori, en este cas a la ciutat de València. El pla té per missió la inclusió de totes les persones siguen quals siguen les seues característiques de sexe, edat, ètnia, religió, nacionalitat, identitat sexual, discapacitat o diversitat funcional, classe social, etc.

La diferència fonamental entre este Pla i els dos anteriors és que estos tenien com a àmbit els Servicis Socials municipals i el que ací es planteja es concep com un pla que involucra a la totalitat de les àrees municipals; esta és la modalitat que propugna el pla d'inclusió social autonòmic i que pot donar resultats més globals. De fet, l'avaluació externa que es va efectuar de l'II Pla de Servicis Socials per a la Inclusió social, en les seues conclusions, es referix a eixa característica com a limitant i recomana que els següents plans es dissenyen des de les competències d'un conjunt ampli e àrees municipals involucrades d'una forma o una altra en el social.

Especialment implicada està el conjunt de l'Àrea de Benestar i Drets socials que inclou les Delegacions de:

- Servicis Socials
- Igualtat i Polítiques Inclusives
- Envelliment actiu
- Salut i Consum responsable
- Cooperació al Desenvolupament i Migració
- Joventut

Però també caldria comptar amb altres Delegacions, com:

- Formació i Ocupació
- Educació
- Habitatge
- Pobles de València
- Acció cultural

- Participació
- Seguretat Ciutadana
- Innovació i Gestió del coneixement
- Avaluació de Servicis i Persones i Gestió de la Qualitat
- Organisme Autònom de la Universitat Popular

Els principis des dels quals es concep el Pla són especialment els d'universalisme, responsabilitat pública, integració social, transversalitat i participació.

Este últim, molt important en la planificació estratègica, suposa també un principi metodològic, de manera que el propi procés de disseny, execució i avaluació del pla ha de ser compartit per tots els agents que intervenen en l'àmbit social, tant de l'àmbit públic com del privat, entitats socials i altres organismes.

El Pla s'estructura en la part dedicada a la planificació concreta en tres línies estratègiques, coincidents amb les quals conté el PVICS autonòmic en el seu contingut. Es recull en estes línies aquelles actuacions de tipus inclusiu que s'estan portant o es pretén portar per les diferents àrees municipals. Algunes de les accions en les quals es desenvolupen estes línies estratègiques estan ja recollides en altres plans, programes o projectes; d'esta manera, este Pla es convertix en un recopilatori d'activitats inclusives que s'ha decidit generar o donar continuïtat. Les línies en les quals s'estructura el pla són les següents:

- Línia 1 -Inclusió social de col·lectius amb especial vulnerabilitat- es pretén posar el focus en aquells grups poblacionals que tenen especials dificultats o corren determinats riscos de tipus social. Parlem de situacions com les que patixen les persones sense llar o les que es troben en assentaments segregats, persones amb discapacitat, menors, majors, joves, immigrants, d'ètnia gitana, etc. amb factors de risc o exclusió social.
- Línia 2 -Garantia de protecció de drets i accés als servicis públics- suposa el compromís que totes les persones, pel fet de ser-ho i residir a la ciutat de València tinguen els seus drets socials protegits i accessibilitat igualitària als recursos existents, sobretot els que depenen del propi Ajuntament: educatius, de salut o servicis socials, d'ocupació, habitatge, cultura, etc.
- Línia 3 -Garantia d'equitat territorial i cohesió social - persegueix aconseguir que la ciutat es convertisca en un territori inclusiu, és a dir, que totes les persones siga com siga el seu lloc de residència en el municipi tinguen els mateixos drets i puguen accedir de manera igualitària a tots els recursos.

- És important posar l'accent en aquells territoris més vulnerables i en aquells més allunyats geogràficament per a assegurar l'equitat i cohesió social. En tots els casos serà imprescindible tindre en compte les millors condicions de convivència i comptar amb la protecció ciutadana adequada.

A més d'estes línies d'acció estratègiques, el present pla contempla uns elements transversals presents en totes elles que són l'aposta per la coordinació, la col·laboració públic-privada, l'associacionisme, la qualitat i la innovació.

2. MARC DE REFERÈNCIA

Abordem en este apartat les referències legislatives i de diferents mesures planificadores que emmarquen el present Pla, segons siga el seu àmbit internacional, europeu, estatal, autonòmic o local.

Marc legislatiu internacional

Són nombrosos els tractats i acords internacionals subscrits per l'Estat espanyol, farem esment ací únicament dels que fan referència als drets humans:

- La Declaració Universal de Drets Humans de 1948.
- La convenció internacional sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació racial de 1965.
- El Pacte internacional de Drets civil i Polítics de 1966.
- La Convenció contra la tortura i altres actes o penes cruels, inhumanes o degradants de 1984.
- La Convenció de Nacions Unides dels Drets de la Infància de 1.989. Es desenvolupa en els seus protocols facultatius de 2000.
- La convenció internacional sobre la protecció dels drets de tots els treballadors migratoris i de les seues famílies de 1990.
- La Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat de 2006.
- La Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona de 1979 i el seu protocol facultatiu de 1999.
- Les recomanacions del Comité de Drets de la Infància de les Nacions Unides a Espanya de 2010.

En conseqüència, Nacions Unides va aprovar els Objectius del Desenvolupament del Mil·lenni, huit propòsits de desenvolupament humà fixats l'any 2000, per a l'any 2015.

Estos huit objectius van ser:

Objectiu 1: Erradicar la pobresa extrema i la fam.

Objectiu 2: Aconseguir l'ensenyament primari universal.

Objectiu 3: Promoure la igualtat entre els gèneres i l'autonomia de la dona.

Objectiu 4: Reduir la mortalitat infantil.

Objectiu 5: Millorar la salut materna.

Objectiu 6: Combatre el VIH/SIDA, el paludisme i altres malalties.

Objectiu 7: Garantir la sostenibilitat del medi ambient.

Objectiu 8: Fomentar una associació mundial per al desenvolupament.

L'any 2015 estos objectius van ser avaluats i es va actualitzar la llista d'objectius ara denominats Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Entre ells podem destacar els següents pel seu caràcter especialment inclusiu:

- Posar fi a la pobresa en totes les seues formes i a tot el món.
- Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i l'agricultura sostenible
- Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones de totes les edats.
- Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a totes les persones.
- Aconseguir la igualtat entre els gèneres i empoderar a totes les dones i xiquetes.

Marc legislatiu europeu

Des de la Unió Europea han sigut nombrosos els acords aconseguits en matèria social, com la Carta Social Europea de 1961, la Carta dels Drets Socials dels Treballadors de 1989, el Tractat de Maastricht de 1993 o el Tractat d'Amsterdam de 1999.

En matèria de lluita contra la pobresa i pels drets de totes les persones, trobem els programes Pobresa 1 (1975-1980), Pobresa 2 (1984-1988), i Pobresa 3 (1989-1994).

A ells els va seguir l'Acord de Lisboa de 2000 en el qual comença a parlar-se de la necessitat d'una estratègia europea de protecció i inclusió social. El programa Pobresa 4 de 2001 culmina amb l'objectiu de realitzar plans nacionals per a lluitar contra la pobresa i l'exclusió social, els PLAin, de manera obligatòria per a tots els estats membres. L'últim d'ells, el programa Pobresa 5 (2008-2010) va establir nous objectius en la lluita contra la pobresa, centrats en combinar creixement econòmic i benestar social, la qual cosa culmina en l'Agenda Social Europea (2006-2010).

Posteriorment, la UE desenvolupa l'Estratègia Europa 2020 que substituïx l'estratègia de Lisboa, que es valora com fracassada, i que estableix entre els seus objectius el de disminuir abans de 2020 almenys 20 milions de persones que es trobaven en risc de pobresa i exclusió social, plantejant tres objectius: creixement intel·ligent, sostenible i integrador.

Fins ara els resultats no són els esperats, pel que es considera necessari modernitzar i ampliar les àrees que han dut a terme les polítiques socials, que han de ser considerades com una inversió social. Així, es troben en l'estratègia Europa 2020 les recomanacions contingudes en el "Paquet d'inversió social per al creixement i l'ocupació". Entre els seus programes operatius destaca el Programa del Fons d'Ajuda europea a les persones més desfavorides (FEAD). El seu objectiu és reduir el nombre de persones en situació de risc o exclusió social.

Actualment, els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) es pretenen desenvolupar des de l'Agenda Social 2030, que té un clar vessant de cara als ajuntaments com a instància imprescindible per a poder aconseguir eixos objectius. Esta nova estratègia es materialitza en la Guia per a la localització de l'Agenda 2030, de la qual alguns dels seus principis són: *Societats més inclusives i lluita contra la desigualtat, Respecte dels Drets Humans, Ocupació estable i de qualitat, Lluita contra tota mena de violències o Conscienciació ciutadana.*

Marc legislatiu espanyol

A Espanya s'han desenvolupat els Plans nacionals d'acció per a la inclusió social del Regne d'Espanya, seguint el deixant dels PLAin europeus:

1. I Pla nacional 2001-2003.
2. II Pla nacional 2003-2005.
3. III Pla nacional 2005-2006.
4. IV Pla nacional 2006-2008.
5. V Pla nacional 2008-2010.
6. VI Pla nacional 2013-2016.

Altres aportacions legislatives en matèria d'inclusió social són les següents:

- Pla de prestacions bàsiques de servicis socials en les Corporacions Locals, de 1988
- Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència.
- Estratègia espanyola sobre discapacitat 2012-2020.
- Estratègia nacional per a la inclusió social de la població gitana 2012-2020.
- Estratègia de empenedoria i ocupació jove 2013-2016.
- Catàleg de referència de servicis socials de 2013.
- Pla estratègic nacional d'infància i adolescència 2013-2016.

- Estratègia nacional per a l'erradicació de la violència contra la dona (2013-2016).
- Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social.
- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.
- Estratègia nacional sobre drogues 2009-2016 i Pla d'acció sobre drogues 2013-2016.
- Pla estratègic per a la igualtat d'oportunitats 2014-2016.
- Pla d'acció 2014-2017 per a la igualtat d'homes i dones en la societat de la informació.
- Pla integral de suport a la família 2015-2017.
- Pla nacional d'implantació del Sistema Nacional de Garantia Juvenil de 2018.
- Pla d'acció 2014-2016 de l'Estratègia espanyola de discapacitat 2012-2020.
- II Pla estratègic del tercer sector d'acció social 2013-2016.
- Estratègia nacional integral per a persones sense llar (2015-2020).
- Pla d'Acció per a la Implementació de l'Agenda 2030. Cap a una Estratègia Espanyola de Desenvolupament Sostenible

Marc legislatiu autonòmic

Fem esment d'algunes iniciatives legislatives en matèria d'inclusió que han existit des de la Generalitat Valenciana.

- Pla conjunt d'actuació de barris d'acció preferent de 1988.
- Pla de mesures d'inserció social per a la Comunitat Valenciana (Decret 132/1990, de 23 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana), que va regular la Prestació Econòmica Reglada, primera renda mínima de la C.V.
- Pla per a la inclusió social de la Comunitat Valenciana 2003-2006.
- Pla estratègic d'inclusió social de la Comunitat Valenciana 2006-2008.
- Estatut d'Autonomia, regulat per L.O. 1/2006, de 10 d'abril. Incorpora la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana, aprovada en la Llei 4/2012, del 15 d'octubre, de la Generalitat.

- Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat Valenciana, per la qual es regula el sistema de servicis socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Hui derogada per la Llei 3/2019, del 18 de febrer, de la Generalitat del sistema de Servicis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana.
- Llei 9/2007, de 12 de març, de Renda Garantida de Ciutadania de la Comunitat Valenciana. Hui derogada per la Llei 19/2017, de 20 de desembre, de Renda Valenciana d'Inclusió.
- Pacte autonòmic valencià contra la pobresa de 2009.
- Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió social, 2017-2022, que és model del present Pla.
- Llei 26/2018, de 21 de desembre, de drets i garanties de la infància i l'adolescència.
- Pacte valencià contra la violència de gènere i masclista, 2019.
- Pla d'acció per a la implementació de l'Agenda 2030.
- Llei 3/2019, de 18 de febrer, de la Generalitat de Servicis socials Inclusius de la Comunitat Valenciana.
- Decret 59/2019, de 12 d'abril, del Consell, d'ordenació del sistema públic valencià de servicis socials.
- Decret 38/2020, de 20 de març, del Consell, de coordinació i finançament de l'atenció primària de servicis socials.
- Decret 34/2021, de 26 de febrer, del Consell, de regulació del Mapa de Servicis Socials de la Comunitat Valenciana.

Marc normatiu local

L'Ajuntament de València ha aprovat dos Plans d'Inclusió:

El primer Pla de Servicis Socials per a la Inclusió social, en el període 2006 – 2010, i el segon per al període 2014-2017. Tots dos segueien la metodologia dels Plans Nacionals per a la Inclusió Social del Regne d'Espanya, abans ressenyats. Una característica fonamental de tots dos és que se circumscrivien a l'àmbit dels Servicis Socials de manera que no concernien al conjunt de l'Ajuntament.

A més, en 2018 s'aprova el Pla de Servicis Socials de la ciutat de València, 2019-2023, que conté el compromís de dissenyar un nou Pla d'Inclusió esta vegada de tipus transversal a totes les àrees municipals de tipus social.

Esment a part mereix l'Estratègia Urbana València 2030 que és el pla de ciutat per a la dècada vinent que vol definir el govern municipal amb la col·laboració de tots els agents socials de la ciutat, amb l'objectiu de complir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU. En este pla s'incorporen accions per a la reconstrucció de la ciutat en el marc de les conseqüències per la pandèmia COVID-19.

Ressenyem també alguns documents normatius que tenen transcendència en l'àmbit de la inclusió social:

- [Estatut del Defensor/a del Major de la ciutat de València](#)
- [Ordenança Reguladora del Funcionament dels Centres Municipals d'Atenció a Persones amb Discapacitat Intel·lectual](#)
- [Ordenança Reguladora del servici de teleassistència domiciliària de l'Ajuntament de València](#)
- [Ordenança reguladora de l'otorgament i ús de la targeta d'estacionament per a vehicles que transporten persones amb diversitat funcional que presenten mobilitat reduïda a la ciutat de València](#)
- Ordenança del servici Menjar a Domicili de l'Ajuntament de València
- Ordenança de prestacions econòmiques individualitzades de l'Ajuntament de València
- [Reglament Regulador del Servici Municipal d'Ajuda a domicili de l'Ajuntament de València](#)
- [Reglament dels Centres d'Activitats per a Persones Majors](#)
- [Reglament del Consell Local de Cooperació](#)
- [Reglament del Consell Local d'Immigració i Interculturalitat](#)
- [Reglament del Consell Municipal de Persones Majors](#)
- [Reglament del Consell Municipal de les Dones i per la Igualtat](#)
- [Reglament del Consell Municipal d'Acció Social](#)
- Reglament dels centres de dia municipals d'inserció sociolaboral de menors.
- Reglament del Consell Municipal de Persones Amb Discapacitat i Estatut Del/De la Defensor/a de les Persones amb Discapacitat de la ciutat de València.

3. DIAGNÒSTIC

En este apartat es recullen algunes dades que ens permeten tindre una visió global de la situació que s'està produint a la ciutat a nivell demogràfic, social i de conseqüències per la pandèmia del COVID-19.

3.1 Anàlisi sociodemogràfica

Seguint el Diagnòstic de Necessitats Socials de la Ciutat de València, 2017¹ i a partir de l'estudi de l'evolució demogràfica dels últims anys, podem assenyalar algunes tendències a l'hora d'abordar el diagnòstic social de la situació.

La ciutat presenta una piràmide poblacional constrictiva que suposa una disminució d'efectius en els rangs d'edat més joves i un increment de la població de major edat.

En primer lloc, s'observa una reducció progressiva de les cohorts més joves, principalment les compreses entre 18 i 29 anys. Estes cohorts no sols es veuen reduïdes, amb el seu reflex en la taxa de fecunditat i natalitat sinó que suposen la generació que afronta les conseqüències més severes de la crisi econòmica, en coincidir amb el començament dels seus itineraris laborals i el seu pas cap a l'etapa adulta i l'autonomia personal.

En segon lloc, existix una tendència estructural a l'envelliment de la població degut tant a la baixa taxa de natalitat, citada anteriorment, com a la progressiva disminució de la taxa de mortalitat i l'increment de l'esperança de vida entre les cohorts de persones més majors.

Esta tendència cap a l'envelliment, acompanyada d'un conjunt ampli de processos socials i econòmics derivats d'esta, fa emergir escenaris de vulnerabilitat que necessiten respostes des de les polítiques socials.

¹ Raúl Lorente (Dir.)(2018). *Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València, 2017*. València. Ajuntament de València i Universitat de València. Xarxa Inclou. Xarxa de Creació i transferència de coneixement per a la inclusió social.

En tercer lloc, la tendència cap a l'envelliment ve acompanyada per la feminització de les cohorts de major edat. Dins del fenomen generalitzat de feminització de la població, s'observa que són les cohorts de major edat les que millor exemplifiquen esta tendència. Així, parlem no sols de feminització de la població sinó de feminització de la tercera edat.

En quart lloc, la tendència a la reducció en la grandària mitjana de les llars. Este fet és fruit de la consolidació de l'expressió mínima de la família nuclear així com d'aspectes vinculats tant a processos d'individualització, al disseny d'espais residencials més reduïts així com a la citada tendència a l'increment de llars unipersonals. Estes llars continuen estant representades per persones majors, sobretot dones, amb la corresponent necessitat d'exercir polítiques proactives enfront de les possibles situacions de risc vinculat.

Al mateix temps, no hem de rebutjar l'aparició de nous perfils vinculats a persones de mitjana edat que viuen soles per decisió pròpia o per estar en transició cap a la constitució d'una unitat de convivència més nombrosa.

En cinqué lloc, si parlem de població nascuda a l'estranger, observem la mateixa tendència cap a la feminització. És molt probable que este fet reflectisca la major capacitat d'arrelament de la població femenina respecte a la masculina. D'igual manera és probable que la tendència cap a la terciarització de l'economia i cap a la precarització del mercat laboral facen que el sector servicis també es feminitze, sobretot en aquelles activitats menys qualificades.

A més, l'increment de població d'origen estranger, significa una transformació rellevant en termes soci-demogràfics i culturals que també ha vingut a rejuenir relativament al conjunt de la població. Assenyalem esta aportació en termes "relatius" en emmarcar-se dins de la tendència generalitzada a l'envelliment. En altres paraules, sense este impuls cap al rejueniment, la tendència a l'envelliment seria encara més acusada.

Finalment, hem d'assenyalar dos aspectes fonamentals a l'hora tant d'entendre la realitat sociodemogràfica de la ciutat com de construir polítiques socials. D'una banda, en l'actualitat existix un clar **desequilibri en la població de les àrees d'influència dels CMSS**. Els de Campanar, Salvador Allende i la Saïdia concentren l'atenció d'una quarta part de la població de la ciutat.

D'altra banda, les tendències sociodemogràfiques de les àrees d'atenció dels CMSS poden resumir-se a partir de tres **perfils determinats**.

- *Àrees Dinàmiques o Expansives*: Amb creixement poblacional, una major taxa de natalitat i baix índex d'envelliment així com una població amb edat més jove que la mitjana: CMSS de Campanar, La Saïdia, Natzaret, Salvador Allende i Trafalgar.
- *Àrees Constrictives o Regressives*: Amb decreixement poblacional, baixes taxes de natalitat, major índex d'envelliment i un major nombre de llars unipersonals: CMSS de Benimaclet, Ciutat Vella, Olivereta i Malva-rosa.
- *Àrees Intermèdies*: Comparteixen les tendències generals observades a la ciutat però amb combinatòries diferenciades i per tant no configuren un perfil clar cap a l'expansió o el decreixement en termes demogràfics: CMSS de Patraix, Quatre Carreres i Sant Marcel·lí.

El desafiament és el disseny de polítiques i programes d'atenció a la població a través de polítiques específiques orientades a l'atenció de necessitats diferenciades a partir de la composició de la població.

Referent a això, i amb referència a la qualificació que la població atorga als Servicis Socials, concretament als Centres Municipals de Servicis Socials, segons el Baròmetre municipal d'opinió ciutadana realitzat al desembre de 2019², estos tenen una valoració de 6,1 (sobre 10). La nota és superior a la de març de 2017³, el primer que es va efectuar, en el qual la valoració va ser de 5,7 punts. Els resultats de la consulta estan desagregats entre persones usuàries de servicis socials i no usuàries, atorgant una valoració una mica més alta el primer grup amb un 6,7 (sobre 10).

3.2 Necessitats socials

A continuació s'exposen els principals resultats obtinguts en la investigació del Diagnòstic de Necessitats Socials de la Ciutat de València, 2017⁴.

² Baròmetre municipal d'opinió ciutadana, Desembre 2019. Oficina d'estadística de l'Ajuntament de València

³ Baròmetre municipal d'opinió ciutadana, Març 2017. Oficina d'estadística de l'Ajuntament de València

⁴ Raúl Lorente (Dir.)(2018).*Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València, 2017*. València. Ajuntament de València i Universitat de València. Xarxa Inclou. Xarxa de Creació i transferència de coneixement per a la inclusió social.

Existix una intensa desigualtat en els ingressos de les llars, la qual cosa situa a més d'una quarta part dels mateixos en l'Espai *Social de la Vulnerabilitat*⁵, exactament un 26,7% de llars. El correlat a esta aportació el trobem en la percepció que es té de la dificultat per a arribar a fi de mes. La proporció s'eleva fins a un 42,9% en aquells que diuen percebre "una certa dificultat" per a arribar a fi de mes amb els ingressos disponibles; vist des d'un altre angle, només en poc més de la meitat de les llars de la ciutat es viu d'una manera més o menys còmoda o folgada.

Al mateix temps i de manera complementària, si observem l'accés de les llars al sistema de prestacions socials sense comptar les jubilacions, observem una escassa cobertura donat el grau d'incidència de les situacions de pobresa.

Este fet, al costat de l'elevada taxa de desocupació⁶ que a causa de la pandèmia ha provocat una variació d'un 14,4% des de març de 2020 a març de 2021⁷, s'unix a la precarietat i inestabilitat del mercat laboral a l'hora de configurar una situació marcada per la vulnerabilitat. Un fenomen, el de l'atur, amb tendència a la feminització (57,9% del total de les persones parades són dones) i a afectar persones joves -de 16 a 34 anys- (26,2% del total).

Per part seua, l'indicador AROPE (risc de pobresa i/o exclusió)⁸ assenjala que el 30,7% de les llars de la ciutat de València estan en situació de risc de pobresa o exclusió social.

En este context es fa necessari parlar de col·lectius **(representats en forma de llars) en situació de vulnerabilitat i exclusió**, com per exemple: llars altament feminitzades, llars amb menors de 16 anys al seu càrrec, llars amb algun/a integrant nascut/a a l'estranger, llars amb algun/a integrant amb problemes de salut limitants, llars on els seus integrants en edat de treballar es troben en situació de desocupació durant temps prolongat, etc.

⁵ La línia de l'Espai Social de Vulnerabilitat es defineix com el 70% de la mitjana dels ingressos per unitat de consum; a la ciutat de València és de 630 euros al mes en la llar per unitat de consum.

⁶ Servei Valencià d'Ocupació i Formació (LABORA) Primer trimestre de 2020.

⁷ Concretament durant el període, el nombre de persones desocupades ha passat de 58.318 a 66.704.

⁸ L'indicador AROPE (At Risk of Poverty and/or Exclusion) s'utilitza per a calcular a la població en risc de pobresa o exclusió social en tots els països membres de la Unió Europea. Es defineix com aquelles llars/persones que es troben, almenys, en una de les tres situacions: a) llars per davall del llindar de pobresa; b) llars amb manca material severa, c) llars amb baixa intensitat laboral.

La consulta de tipus qualitatiu a les entitats més representatives del teixit social de la ciutat i al col·lectiu de professionals que treballen en el sector dels serveis socials municipals

Tot seguit, reflectim alguns resultats d'una consulta a entitats socials i professionals que treballen en el sector dels Serveis Socials i que retrata diferents perfils i/o col·lectius afectats per la vulnerabilitat i l'exclusió⁹. Es partix que la precarietat econòmica, l'ocupació i l'habitatge són dimensions transversals de l'exclusió que afecta a tots els perfils i/o col·lectius dels quals parlem tot seguit.

Fem en este punt una observació per a abordar la definició de conceptes que s'usaran en este text amb assiduïtat i que no sempre resulten clars; són els referits a exclusió i vulnerabilitat. Adoptem les definicions que figuren en la Llei 19/2017, de 20 de desembre, de renda valenciana d'inclusió en els seus articles 3.2. i 3.3, respectivament:

- Es definix la situació d'exclusió social com aquella en la qual les persones no tenen els recursos necessaris per a cobrir les seues necessitats bàsiques, per a l'exercici dels seus drets socials, amb limitacions en la seua participació social i es troben en un estat de dificultat personal o social i, en el seu cas, inserció laboral.
- La vulnerabilitat social es definix com una situació de risc, de dificultat que inhabilita o invalida, de manera immediata o en el futur, a les persones o grups afectats, en la satisfacció de la seua subsistència i de qualitat de vida.

Són col·lectius prioritaris per a la intervenció social les **persones sense llar**, especialment amb patologies i addiccions que necessiten d'una intervenció integral i les que es localitzen en **assentaments segregats; dones víctimes de violència de gènere**, prostitució o tracta per a l'explotació sexual; **famílies amb necessitats de mediació intrafamiliar** entre progenitors/filles/us/menors al seu càrrec, etc.; **menors** amb problemes d'absentisme, fracàs escolar o addiccions; **personal amb discapacitat o diversitat funcional** especialment aquelles que patixen algun tipus de malaltia mental i/o dependència.

⁹ Esta consulta es va fer en el marc del Conveni entre la Universitat de València-Estudi General- i el Ajuntament de València a fi de realitzar el *Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València, 2017*. Es va realitzar entre gener i febrer de 2018 des de la Secció de Planificació i Innovació del Servei de Benestar Social i Integració de l'Ajuntament de València.

Respecte a l'àmbit de persones **majors**, es destaquen col·lectius amb necessitats específiques: persones que patixen situacions d'aïllament o soledat, les que es troben en situació de dependència o les que estan iniciant la pèrdua d'autonomia.

Quant a la **població estrangera**, les més vulnerables són les persones nouvingudes, en situació d'irregularitats administratives o indocumentades, vulnerabilitat que s'incrementa quan parlem de dones o menors no acompanyats.

Un altre col·lectiu de persones que es veuen afectades especialment són **les persones que ixen de presó** i manquen de xarxa familiar i recursos econòmics.

També, **persones d'ètnia gitana**, amb necessitats molt àmplies com a col·lectiu. Absentisme escolar en el cas de menors, resultats acadèmics per davall dels de l'alumnat no gitano, desigualtats de salut sobretot entre les dones gitanes, altes taxes de desocupació, subocupació i precarietat laboral, dificultats per a fer front a les despeses d'habitatge i alta taxa d'habitatges ocupats, problemes econòmics greus, situacions de pobresa i *anti gitanisme*.

Segons dades de la Fundació Secretariat Gitano en el seu diagnòstic de 2020, la situació de vulnerabilitat social i de desigualtat de la població gitana és estructural i multidimensional. Assenyala algunes dades com el de la intensitat i dimensió de la pobresa que xifra en el 86% de les persones gitanes el que viu per davall del llindar de la pobresa, la taxa de pobresa infantil és del 89%. Només el 32% de les llars gitanes molt pobres perceben prestacions socials. El nivell d'atur és del 52%, més de tres vegades la taxa de la població en general, i en l'àmbit educatiu sobreïx la dada que només el 17% de la població gitana major de 16 anys té completats estudis superiors a l'educació bàsica. La pobresa es troba cronificada en una part important de la població gitana, amb l'existència de moltes barreres per a accedir a recursos públics de formació i ocupació.

3.3. Àrees vulnerables

Quant a altres factors de vulnerabilitat que poden convergir en la població, s'aporta informació sobre la classificació **d'Àrees vulnerables** a la ciutat de València segons les àrees d'actuació dels diferents CMSS a través de diversos factors d'identificació¹⁰.

¹⁰ Es tracta d'un índex sintètic denominat "vulnerabilitat de la població", basat en indicadors de tipus demogràfic, socioeconòmic i d'equipament per centres municipals, tenint rellevància significativa l'indicador socioeconòmic a l'hora de mesurar la vulnerabilitat de la població. Este índex sintètic el proporciona la investigació "*Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2016*", de l'Oficina Estadística municipal (Ajuntament de València).

Les dades són obtingudes a través de l'informe de Àrees Vulnerables a la ciutat de València i concretament de la seua actualització de desembre de 2019¹¹.

El conjunt de les dades recollides assenyalen una clara coincidència entre les àrees classificades com a vulnerables i aquelles que tenen altes taxes de risc de desprotecció de menors.

Per al conjunt de València el percentatge de població vulnerable en 2019 ascendeix a un 23,7%. Si ens fixem en les diferents àrees geogràfiques trobem que la pertanyent a l'àmbit d'actuació del CMSS Salvador Allende és la que major proporció de població vulnerable té, amb un 63,5%, quasi triplicant la de la ciutat i que afecta els districtes de Rascanya i Pobles del Nord.

Per damunt de la mitjana de la ciutat en vulnerabilitat es troben les zones de Campanar, Benicalap, Pobles Marítims o Sant Marcel·lí. Les zones menys afectades són les dels CMSS de Ciutat Vella i Benimaclet, encara que en tots dos casos es coneix l'existència de població amb importants necessitats socioeconòmiques.

Per barris els que presenten una major taxa de vulnerabilitat (que afecta més del 50% de la seua població) són: El Calvari, Ciutat Fallera, Natzaret, Font Santa, Tres Forques, Na Rovella, els Orriols, Torrefiel i Sant Marcel·lí.

De les 188.397 persones vulnerables de la ciutat, el 51,6% són dones. Per edat, el 14,1% correspon a persones de menys de 16 anys, el 64,8% de 16 a 65 i el 21,1% a majors de 65 anys.

Finalment, assenyalar, la desigual distribució per àrees dels factors de vulnerabilitat estudiats, situació que porta a la necessitat de repensar, elaborar i implementar tant respostes com marcs d'actuació adequats i específics.

3.4. Principals transformacions i reptes de futur

De manera complementària a la informació anterior resulta imprescindible assenyalar que el context general d'anàlisi ve marcat per una sèrie de transformacions i reptes que afecten el conjunt de la societat i, per tant, a la manera en què planifiquem marcs de regulació i d'intervenció a escala territorial i al nivell de la gestió de la governança de les nostres ciutats.

¹¹ Àrees Vulnerables a la ciutat de València i concretament de la seua actualització de desembre de 2019. Seccions Censals. Oficina d'Estadística. Delegació de Control Administratiu. Ajuntament de València

Per tant, existirien una sèrie de dimensions que procedim a descriure amb la intenció de contextualitzar el diagnòstic.

En primer lloc, quant al mercat laboral, la disrupció tecnològica porta aparellat un augment de la productivitat. No obstant això, este fenomen es tradueix en la reducció del nombre de persones treballant en el sector primari i secundari, degut principalment a l'automatització de la producció. Les dades apunten en este sentit. A la ciutat de València segons l'últim cens de població i habitatge un 82,8% de la població activa està ocupada en el sector terciari¹². Sobre este tema, especialment important és la dimensió turística de la ciutat. El turisme contribueix decisivament en la generació de rendes i a la creació d'ocupació. No obstant això, es fa necessari conciliar els interessos dels residents i dels turistes amb l'objectiu de construir una ciutat habitable i sostenible.

Amb tot, esta disrupció tecnològica i l'increment de la productivitat que se li pressuposa no es reflectixen en un augment en els salaris i la redistribució de la riquesa. Molt al contrari, la tendència és a l'estancament dels nivells de renda. El sorgiment d'una nova classe socioeconòmica denominada com el *precarariat* es consolida en el sector terciari al costat de la desaparició de la mobilitat social i laboral (en sentit ascendent) i el creixement de la desigualtat. Així, les xifres d'atur només recullen el nombre de persones desocupades però no les dades d'aquelles persones que no poden subsistir a través del seu treball remunerat. En relació a això, ja s'ha comentat que el 30,7% de les llars de la ciutat es troben en risc de pobresa i exclusió social (Indicador AROPE)¹³, una xifra que parla de l'envergadura del fenomen benivolgut.

A més, com s'ha assenyalat, i de manera correlativa, l'exclusió social s'expressa en la falta d'accés a l'habitatge, en una desocupació persistent i en una precarietat laboral extrema.

En segon lloc, l'envelliment de la població comporta grans reptes relacionats amb els nostres models familiars, els nostres sistemes educatius, el nostre mercat laboral i els nostres esquemes de prestacions de servicis públics. La pressió sobre els pressupostos públics s'està intensificant de manera progressiva al ritme que el fa l'envelliment de la població. Este envelliment presenta un fort perfil feminitzat.

¹² Dades obtingudes del Cens de Població i Habitatge de la ciutat de València (2011).

¹³ Dades obtingudes de l'Enquesta Inclou (2017). AROPE (At risk of poverty or social exclusion).

A més, les persones majors patixen en moltes ocasions problemes derivats de viure en solitari, configurant llars unipersonals. De fet, a València les llars unipersonals suposen el 32,7% del total de llars¹⁴.

En tercer lloc, es fa necessària la creació de marcs de regulació i de gestió del creixement de les ciutats que puguen optimitzar i potenciar la sostenibilitat no com una opció sinó com un element imprescindible en el model de desenvolupament urbà. Les ciutats han de centrar els seus esforços a reduir les emissions i dissenyar polítiques que contemplen de manera transversal les funcions econòmiques, socials i mediambientals. El futur apunta cap a un transport d'energia neta, compartit i intel·ligent com a repte important per a la gestió de les nostres ciutats. A efecte d'implementar respostes, l'Ajuntament de València monitora els nivells de gasos contaminants i inclou dins de les seues polítiques l'Estratègia enfront del Canvi Climàtic 2020, a través de la Regidoria de Qualitat mediambiental, Energies Renovables, Canvi Climàtic i Cicle integral de l'aigua.

En quart lloc, quant als reptes basats en l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació hem de tindre en compte l'accés de les administracions al Big Data, el concepte de ciutat intel·ligent basada en la interconnectivitat i el repte que suposa per al sistema educatiu la formació en actituds i aptituds pròpies d'un context marcat pel flux d'informació i l'accés a les tecnologies.

El concepte de Big Data reflectix l'aparició d'una gran quantitat de dades que no poden ser processades i administrades a través dels sistemes habituals i que comporta la presentació d'un nou paradigma tecnològic i informacional.

Les administracions públiques han de fer ús del Big Data com a eina fonamental a l'hora d'establir polítiques a curt, mitjà i llarg termini i millorar la gestió i redistribució pressupostària. La línia de treball fonamental és fer que el Big Data s'integre com a element imprescindible en les decisions i l'articulació de polítiques concretes.

La interconnexió a través d'internet de dispositius informàtics integrats permetrà aplicar la intel·ligència digital a processos i àmbits de gestió de les nostres ciutats millorant l'eficiència i la comunicació de dades en temps real.

¹⁴ Dades obtingudes de "Informe sobre persones en llars unipersonals". (2019). Secció de Planificació i Innovació. Servei de Benestar social i Integració. Ajuntament de València.

En este sentit, per ciutat intel·ligent entenem aquella on el desenvolupament urbà es basa en una sostenibilitat capaç de satisfer, al mateix temps, necessitats dels habitants, empreses i institucions, en aspectes operatius, econòmics, socials i ambientals.

El desafiament del sistema educatiu serà capacitar per als nous llocs de treball que es crearan a causa de les transformacions basades en el coneixement de ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques, els idiomes i les competències digitals, els valors de l'esforç i l'emprenedoria.

En resum, el context dels últims anys apunta a una dinàmica *glocalitzada*, on a pesar que la dimensió global es reafirma com a referent, els espais locals van prenent envergadura com a actors institucionals de caràcter central¹⁵ (García Canclini, 2015). Estos espais són capaços d'implementar polítiques que responen a les transformacions i els reptes del present enmig de grans transformacions socio-històriques, la intensa acceleració dels esdeveniments, la dissolució espaciotemporal, la crisi dels metarrelats o grans explicacions globals i la producció i multiplicació de riscos i incerteses reals i simbòliques¹⁶.

3.5. Conseqüències de l'alarma COVID-19

És inevitable fer en este apartat dedicat al diagnòstic social referència a les conseqüències que l'estat d'alarma i la pròpia pandèmia ha produït en la nostra societat. S'inclouen inicialment unes dades de la incidència sanitària i una reflexió sobre les conseqüències socials que s'han donat a la ciutat.

Dades d'incidència sanitària¹⁷:

Acumulats de 31 de gener de 2020 a 31 de març de 2021

Positius: 66.626

Defuncions: 1.096

Taxa de defunció: 137,99

¹⁵ GARCÍA CANCLINI, NÉSTOR (2015). El món sencer com a lloc estrany. Madrid. Gedisa

¹⁶ BECK, ULLRICH (2008). La societat del risc. Barcelona. Paidós Ibèrica

GIDDENS, ANTHONY (2011). Les conseqüències de la modernitat. Madrid. Segle XXI.

BAUMAN, ZYGMUNT (2013). Modernitat líquida. Madrid. Aliança

¹⁷ Dades obtingudes de "Dades Obertes GVA". En línia: <https://dadesobertes.gva.es/va/dataset?tags=covid-19>

Conseqüències socials

Davant el nou context socioeconòmic derivat de la pandèmia a nivell mundial de COVID19 cal enquadrar a nivell local les conseqüències socials de la nova situació, així com pensar en les dimensions, els àmbits i els perfils socials d'emergència que han aparegut o estan en disposició d'aparéixer a partir d'este moment des d'una mirada present en la inclusió social i a la ciutat de València.

En primer lloc, la incidència de la situació sobre l'economia és molt significativa. Més enllà de la dimensió global i la seua relació amb la reestructuració del flux de béns i servicis, la pandèmia ha afectat l'ocupació, a l'accés al mercat de treball i ha generat noves formes i dinàmiques d'ús del temps, de l'espai i de l'ocupabilitat.

Com s'ha assenyalat anteriorment, la variació de persones desocupades de març de 2020 a març de 2021 ha sigut del 14,4%. Concretament durant el període, el nombre de persones desocupades ha passat de 58.318 a 66.704.

Derivat de la situació de confinament, de les noves formes de treball i/o de la pèrdua d'ocupació i travessada per una perspectiva desigual de gènere, apareix la situació conflictiva de la conciliació laboral i familiar. Segons un estudi elaborat per la Universitat de València, durant el període de confinament s'ha acusat un fort agreujament de la tendència a fer recaure les càrregues familiars sobre les dones. Esta tendència no és nova, però la situació ha aguditzat la situació de les dones que han d'assumir les noves formes de treball i les responsabilitats familiars¹⁸

En segon lloc es fa necessari reconfigurar la planificació de les polítiques públiques en matèria d'inclusió amb l'objectiu d'ajustar-les als nous perfils de vulnerabilitat derivats de la situació. Encara que no gaudim de la perspectiva necessària com per a conèixer amb exactitud les noves realitats i perfils que requeriran d'atenció, la veritat és que podem inferir que el pas d'una situació "normalitzada" a una situació d'excepcionalitat, a causa de causes derivades del COVID-19, per part d'usuaris i famílies, farà emergir noves realitats d'intervenció i empitjorarà aquelles situacions de vulnerabilitat ja existents. Amb tot, l'esforç haurà de centrar-se en la planificació, en la intervenció i en la innovació a fi d'abordar amb eficàcia els escenaris de present i futur.

¹⁸ AGUADO, EMPAR i BENLLOCH, CRISTINA (2020). "Teletreball i conciliació: l'estrés s'acarnissa amb les dones". En línia: <https://theconversation.com/teletrabajo-y-conciliacion-el-estres-se-ceba-con-las-mujeres-137023>

El Servei de Benestar Social i Integració va dur a terme en el mes de maig passat una consulta a les diferents Seccions en les quals s'estructura el Servei, amb l'objectiu de preveure els impactes del COVID-19 tant sobre els diferents perfils d'atenció com sobre les prestacions del servei públic. Així mateix, eixa reflexió servia per a dissenyar accions de resiliència, innovació i cooperació amb les quals fer front al període post COVID-19 o de reconstrucció social. Tot seguit passem a exposar les principals conclusions d'esta consulta.

Els col·lectius més afectats per la pandèmia han sigut els de les persones sense llar i les persones i famílies que residixen en assentaments segregats, és a dir, que viuen en infrahabitats. Estos grups de població van deixar de tindre els mitjans de subsistència que tenien abans del confinament (mendicitat, recollida de ferralla i paper, xicotetes vendes en rastres, i altres de tipus molt marginal).

Altres col·lectius especialment perjudicats han sigut les persones majors, sobretot aquelles que no compten amb una xarxa de suport estable o que s'han vist perjudicades pel tancament d'establiments. En tals condicions, l'aïllament que han vingut patint estes persones es veurà incrementat per la falta d'activitats a les quals acudien i que eren el seu "contacte social" més quotidià.

Atesos els problemes que la pandèmia ha generat en residències de majors, les persones majors i les seues famílies estan evitant les sol·licituds d'ingrés en residències, la qual cosa es traslladarà a una major demanda de servicis domiliaris (ajuda a domicili, tele assistència i aliments a domicili).

Hem de ressaltar també el problema dels menors en situació de risc, desemparament o abusos que s'han vist confinats en famílies que no exercixen la protecció adequada sobre els seus fills. En el mateix sentit trobem a les dones víctimes de violència de gènere i als seus fills.

A més, el deteriorament de les situacions de les famílies afecta als menors: es troben en pitjors condicions generals per a poder cobrir les seues necessitats bàsiques (alimentació, higiene, allotjament) i major risc de conductes desajustades en els i les pròpies menors. Al mateix temps, atés que estos no han tornat als centres escolars en este curs, es produïx un impacte en els seus nivells educatius, especialment febles en les famílies que s'atenen en este Servei per falta d'activitats i de mitjans per a seguir l'educació a distància. També és visible ja problemes de conciliació laboral, a mesura que els pares o mares han de tornar als seus treballs.

També les persones menors d'edat afectades pel tancament de centres de dia i centres d'atenció ambulatoria poden patir una reculada en els seus processos de desenvolupament personal i inserció social.

Quant a la perspectiva centrada en les famílies, l'estrés generat per l'agreujament de les dificultats familiars pot propiciar i augmentar el maltractament cap als fills i filles menors d'edat i un augment de la violència intrafamiliar.

Referent a la diversitat funcional, les persones amb discapacitat que es van veure afectades pel tancament dels centres ocupacionals i centres de dia, poden haver tingut una reculada en els seus processos terapèutics. A este fet cal sumar la sobrecàrrega vital que han patit les persones cuidadores de persones amb discapacitat intel·lectual arran del confinament. Per això, estes famílies precisaran major nivell de suport, de respir i algunes possiblement d'ajudes econòmiques o de desenvolupament personal.

A més, les sol·licituds de valoració de discapacitat i dependència han patit un retard en els processos de tramitació, que hauran de ser abordats de manera prioritària perquè no afecte d'una manera definitiva en la població més vulnerable, persones que no poden valdre's per si mateixes per a cobrir les necessitats bàsiques de la vida quotidiana.

Com a grups de població que complementen als anteriors, fruit de l'estat d'alarma COVID-19, es troben aquelles persones amb treballs inestables, marginals o precaris que s'han vist impossibilitades a seguir amb ocupacions directament relacionades amb servicis personals (prostitució, venda ambulat, treballs sense contracte etc.) i aquelles que han estat afectades per tancaments d'establiments entrant en desocupació o ERTE. Les necessitats econòmiques s'han vist multiplicades exponencialment en un temps rècord, la qual cosa ha hagut de ser abordat amb ajudes econòmiques d'emergència.

La tramitació d'estes ajudes ha fet ressaltar les dificultats que té la població i especialment la que es dirigix als Servicis Socials, per a utilitzar mitjans electrònics en les seues demandes d'ajuda. Els servicis administratius dirigits a la ciutadania no estan preparats per a fer accessibles els servicis municipals: la seu electrònica és difícil d'utilitzar, exigix certificat digital, tindre mitjans informàtics per al seu ús, etc. Això produïx una important bretxa entre la població i una sèrie de dificultats insuperables per als col·lectius amb menys mitjans.

Les necessitats de tipus econòmic tenen una relació molt directa amb l'elevació de la taxa de desocupació amb una variació d'un 14,4% de març de 2020 a març de 2021¹⁹. A això s'unix la precarietat i inestabilitat del mercat laboral a l'hora de configurar una situació marcada per la vulnerabilitat. Un fenomen, el de l'atur, amb tendència a la feminització (57,9% del total de les persones parades són dones) i a afectar joves -de 16 a 34 anys- (26,2% del total).

En un altre ordre de coses, les situacions relacionades amb el manteniment o l'accés a l'habitatge s'han vist afectades per l'empitjorament de les condicions laborals i de falta d'ingressos, per la qual cosa ja s'està percebent un augment de desnonaments per falta de pagament d'hipoteques, de lloguers, dificultat per a trobar lloguers accessibles, etc.

Algunes dades sobre la resposta que des de Servicis Socials es van donar a la pandèmia són els següents:

El pressupost de la Delegació de Servicis Socials va passar d'una mica més de 28 milions en 2019 a 39.424.075,39 € en 2020.

Es van concedir en 2020 un total de 17.843 ajudes econòmiques d'emergència, un 35,8% més que l'any 2019. El pressupost d'estes ajudes es va duplicar àmpliament, passant de 5.086.842,50 € a 10.907.476,0 €. Moltes d'estes ajudes ho van ser en concepte de manutenció i per a la cobertura de despeses de subsistència.

Les ajudes de menjador escolar van augmentar un 45%, passant d'un pressupost d'1.670.000,0 € en 2019 a 2.560.000,0 € en 2020, la qual cosa representa un augment del 53,3%.

Les persones ateses des dels Centres Municipals de Servicis Socials per problemes relacionats amb la dependència van augmentar un 28,8%, passant de 5.542 en 2019 a 7.136 en 2020.

Es van reforçar tots els servicis domiciliaris dirigits sobretot a persones majors: ajuda a domicili, a més de les 2.149 persones ja beneficiàries, es van aprovar 91 altes noves; Teleassistència que ja comptava amb 7.665 persones, va augmentar en 291 altes noves: el programa Menjar a casa que tenia 520 persones beneficiàries, va augmentar la seua cobertura amb 106 altes més.

¹⁹ Fte.: *Servici Valencià d'Ocupació i Formació. Espai Labora. Març de 2021*

Es van crear en el període de confinament places en albergs d'emergència per a persones sense llar donant allotjament a 807 persones. En poliesportius de la ciutat, preparats a este efecte, es van atendre 2.184 persones oferint diàriament aliments, dutxa i articles d'higiene i vestuari en un total de 12.916 servicis. És necessari destacar el fet que en cap d'estos recursos arbitrats per a persones sense llar es va produir cap cas de malaltia o contagi per coronavirus.

En diferents assentaments de la ciutat es van atendre 610 persones de 197 famílies, aportant-los cobertura en necessitats bàsiques com a alimentació saludable, higiene personal i de l'entorn, proveïment d'aigua potable i suport social i sanitari com a informació de mesures preventives anti contagi, provisió de material preventiu o derivació al sistema de Salut.

Les conseqüències que la pandèmia ha tingut en els servicis municipals són d'una envergadura molt important. Passem a enumerar-ne succintament algunes.

En primer lloc es preveu una major necessitat de personal en la plantilla del Servici de Benestar Social i Integració en les Seccions d'Atenció a l'Exclusió, Inserció social i laboral, Autonomia personal i Prestacions socials, Menor, Atenció a la Diversitat Funcional, etc. A més caldrà adequar els espais de treball a les noves necessitats de seguretat sanitària: guardar distàncies entre treballadores, per exemple. Alguns centres requereixen revisar les seues ubicacions, com el del Centre d'Atenció a Persones sense Llar, que no reünix condicions ni de grandària ni de distribució per a la tasca que ha de desenvolupar.

També és segura la necessitat d'augment del pressupost per a programes que hauran de mantindre's després del terme de l'alarma COVID-19, per exemple, major nombre de places d'allotjaments alternatius per a persones sense llar, o reforç de la intervenció en els assentaments segregats que existixen a la ciutat, més places en els servicis domiciliaris i del pressupost per a prestacions econòmiques d'emergència.

A més, serà necessari potenciar les actuacions d'inserció social i laboral davant la situació d'augment de la desocupació. En este camp serà necessari actuar especialment sobre joves en situació d'exclusió, persones parades de llarga duració, dones en situació de risc, persones amb discapacitat i altres amb baixa qualificació. Estos col·lectius són els que més s'han vist afectats per les pèrdues d'ocupació.

4. METODOLOGIA

El procés de disseny d'este Pla va començar amb una decisió política d'abordar de manera decidida la planificació en inclusió social. Esta es va materialitzar en una moció presentada a la Junta de Govern Local del 31 de juliol de 2020 de la Regidoria Servicis Socials, amb la finalitat que s'iniciaren les accions i tràmits per a l'elaboració del Pla d'Inclusió i Cohesió Social de l'Ajuntament de València.

El text del Pla es dissenya des d'una òptica de participació social, iniciant l'itinerari mitjançant la selecció d'accions de tipus inclusiu del Pla de Govern municipal 2019-2023, i del Pla postCOVID-19, que és sotmesa a validació per part dels diferents Servicis implicats en el Pla. Els inclosos en l'Àrea de Benestar i Drets socials són:

- Servicis Socials
- Envelliment Actiu
- Cooperació al Desenvolupament i Migració
- Igualtat i Polítiques de Gènere i LGTBI
- Joventut
- Salut i Consum

De la Delegació de Servicis Socials, a través del Servici de Benestar Social i Integració, participen en el mateix les següents Seccions:

- Secció d'Atenció social a l'Exclusió – Persones sense llar
- Secció de Menor – Família i menors
- Secció d'Atenció a la Diversitat Funcional – Persones amb discapacitat
- Secció d'Inserció social i laboral – Població gitana i espais vulnerables
- Secció de Servicis Socials Generals – execució d'accions a través dels dotze Centres Municipals de Servicis Socials
- Secció d'Autonomia Personal i Prestacions – execució d'accions sobre Persones majors i prestacions socials.

A més dels Servicis ressenyats, uns altres també formen part d'este Pla. Són els següents:

- Habitatge
- Formació i Ocupació

- Educació
- Acció Cultural
- Pobles de València
- Innovació i Gestió del coneixement
- Avaluació de Servicis i Persones i Gestió de la Qualitat
- Protecció Ciutadana: Policia Local i Protecció civil
- Participació Ciutadana i Acció Veïnal
- Organisme Autònom de la Universitat Popular

Les aportacions que estos Servicis i Seccions fan al pla, han estat en la seua majoria elaborades a partir de la participació amb entitats del teixit social de cada sector. Així s'aconsegueix seguir el principi de col·laboració públic-privada que sustenta el Pla. Les propostes de les accions a desenvolupar per cada Servicis formen part de les línies estratègiques en les quals s'estructura el Pla i estan detallades en fitxes individuals, segons el model proposat en l'annex a este Pla. En eixes fitxes es recullen la descripció de l'acció, les persones beneficiàries, els agents responsables i corresponsables de la seua execució, el cronograma, pressupost any a any, el projecte PAM corresponent i els indicadors que s'utilitzaran per a mesurar el grau d'execució acció a acció.

Un element imprescindible del disseny del Pla és la participació en el mateix del Consell d'Acció Social, òrgan col·legiat dels Servicis Socials municipals, i que ha format part de la resta de plans d'inclusió i de Servicis Socials. En la sessió celebrada l'11 de juny de 2020, es va comunicar el projecte del disseny del Pla i ja es va avançar la participació que se sol·licitava del Consell en tot el procés. Per això, en següents sessions se sol·licitarà de les entitats representades en el mateix la presentació de propostes al text.

Una vegada rebudes totes les propostes tant dels Servicis com del Consell d'Acció Social i valorades i integrades en el text definitiu, es presenta este al Ple municipal per a la seua aprovació.

D'altra banda, el Pla, formalitza el seu caràcter transversal dotant-se d'una Comissió interàreas que ha de constituir el fil conductor de tot el procés de disseny del Pla des del disseny d'este, la seua aprovació i fins al seu seguiment i avaluació. Esta Comissió estarà presidida per l'Alcalde de la ciutat, donat el caràcter municipal i transversal del Pla; la vicepresidència estarà a càrrec de la Regidora coordinadora de l'Àrea de Benestar i Drets Social, des de la qual s'ha impulsat este Pla.

A més, formaran part d'esta comissió les prefectures de tots els Servicis implicats en el mateix i podran ser convidades a formar part d'esta, de manera permanent o per a tractar determinats assumptes, càrrecs de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives o persones expertes en determinades matèries.

5. LÍNIES I OBJECTIUS ESTRATÈGICS DEL PLA

En este apartat es relacionen les principals línies estratègiques en les quals s'estructura el Pla. Són tres les línies bàsiques²⁰:

La primera fa referència a l'esforç en la inclusió sociolaboral d'aquells col·lectius que presenten major vulnerabilitat i unes situacions que malgrat els seus greus característiques, han de poder ser superades. En general, parlem de les persones que es troben en risc o situació d'exclusió social i, en particular, de persones sense llar, les que pateixen alguna discapacitat, els i les menors o joves, les persones majors i dependents, les dones víctimes de violència masclista, les persones immigrants sense recursos o aquelles de la comunitat gitana amb majors dificultats.

La segona línia estratègica és la que recull la garantia de protecció de drets i d'accés als servicis públics. Es referix esta línia als esforços que es pretenen fer a fi d'assegurar que totes les vies de drets arriben a totes les persones sense distinció ni discriminació de cap classe: els servicis socials, l'educació, l'ocupació, l'habitatge, la cultura o la participació. És necessari que tots els recursos públics d'estes àrees siguin accessibles a totes les persones que residixen a la ciutat, siga com siga la seua edat, sexe, nacionalitat, religió, etc.

La tercera línia estratègica fa referència a la cohesió i equitat territorial. La ciutat ha de ser un espai públic i compartit per tota la població siga com siga el barri o zona en la qual residisca. Els servicis han de ser els mateixos per a tota la ciutadania i hem de lluitar per superar l'existència de zones més i menys afavorides, amb més o menys servicis. L'equitat és una important característica de les ciutats més equilibrades i un requisit per a la cohesió social.

Tot seguit es desenvolupa cadascuna d'estes línies estratègiques, reflectint l'objectiu general que correspon a cadascuna, els objectius específics de cadascuna de les seues àrees i les accions concretes que s'estan executant o que s'executaran per a aconseguir eixos objectius. El detall de cada acció es recull en el Desenvolupament Operatiu, annex a este Pla.

²⁰ Estes tres línies estratègiques es corresponen amb les del Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió social de la Generalitat Valenciana de la següent forma: en la línia 1 d'este Pla es concentra la primera del PVICS (Garantia de prestacions), la cinquena (Promoció de la infància i reducció de l'empobriment infantil) i la sisena (Lluita contra la feminització de l'empobriment). La línia 2 es correspon amb la tercera del PVICS (Garantia de protecció de drets i d'accés a servicis públics) i la línia 3 amb la quarta del PVICS (Garantia d'equitat territorial i cohesió social).

Línia estratègica 1 - Inclusió social de col·lectius amb especial vulnerabilitat

Objectiu general: Intervindre en les situacions de necessitat que es produïxen entre els grups poblacionals amb majors nivells de vulnerabilitat, compensant aquelles circumstàncies socials que afecten els drets socials i d'igualtat que han de tindre totes les persones sense cap mena de discriminació.

Els objectius específics i les seues accions corresponents s'aplicaran especialment, donades els seus especials característiques i factors de vulnerabilitat, en els següents col·lectius:

- Persones en risc o situació d'exclusió social i laboral
- Persones sense llar
- Persones amb discapacitat o diversitat funcional
- Famílies i menors
- Persones majors i dependents
- Dones
- Immigrants
- Joves
- Gitanos

1.1. Persones en risc o situació d'exclusió social i laboral

Objectiu específic: Des dels Servicis Socials municipals és prioritària la intervenció amb aquells col·lectius i persones més greument excloses, havent de ser estes en les quals es focalitze l'atenció. És necessari previndre l'existència o aparició de necessitats socials i la protecció dels drets de les persones.

Accions:

1.1.1. Millora de la informació existent sobre els recursos i servicis especialitzats per a col·lectius en risc, mitjançant noves eines telemàtiques, simplificació dels procediments administratius, seu electrònica accessible a totes les persones siguen quals siguen els seus coneixements informàtics.

1.1.2. Planificació d'accions d'orientació laboral i de formació en habilitats bàsiques i prelaborals per a afavorir a les persones amb majors dificultats en el mercat laboral.

Foment del projecte València Inserta i coordinació amb el Servei de Formació i Ocupació i la Fundació València Activa.

1.1.3. Ampliació dels servicis d'urgències i atenció a emergències socials per a la seua aplicació en la modalitat de 24 h / 7 dies a la setmana Desenvolupament de mesures de prevenció en situació de catàstrofe o pandèmia.

1.1.4. Impuls de mesures de suport econòmic a les dones en situació de necessitat econòmica i vulnerabilitat associada, afavorint l'accés a les prestacions bàsiques de servicis socials a dones amb discriminació múltiple (estrangeres, en prostitució, amb discapacitat, a càrrec de famílies monoparentals femenines, víctimes de violència de gènere, etc.).

1.2. Persones sense llar

Objectiu específic: Prestar una atenció integral a les persones sense llar oferint un sistema plural d'allotjament dirigit al fet que la persona puga realitzar un procés d'inclusió social, enfortint les capacitats de les persones que es troben en situació d'exclusió superant barreres que obstaculitzen l'accés als servicis, recursos i prestacions socials, tot això amb la fi última d'eliminar el sensellarisme de la nostra ciutat.

Accions:

1.2.1. Promoció de l'increment del parc d'habitatges municipals amb la finalitat d'oferir-les com a recurs residencial per a persones sense llar, amb especial atenció a noves fórmules d'intervenció que poden complementar a les ja existents (*Housing first, Housing led...*).

1.2.2. Creació de nous recursos per a persones sense llar ajustats a les seues necessitats personals oferint un sistema d'allotjament alternatiu plural, flexible i divers.

1.2.3. Mesures preventives en dos sentits: evitar que les persones víctimes de desnonaments, desallotjaments, o altres situacions de necessitat residencial, acaben en una situació de sensellarisme a través de la intervenció social i complementàriament sensibilitzar socialment per a eliminar prejudicis, estereotips i delictes d'odi.

1.2.4. Implantació gradual del concepte de "alta tolerància" en recursos actuals i en nous convenis, contractes o subvencions establint en recursos conveniats o subvencionats horaris i normes més flexibles per a una millor atenció a la població sense llar instant l'adaptació de protocols, normes i horaris per a una major flexibilitat.

1.2.5. Millora de la cobertura de les necessitats bàsiques de les PSH mitjançant informació, assessorament i acompanyament social i, en el seu cas, tramitació de recursos, ajudes, prestacions d'exclusió social i rendes bàsiques amb la fi última que població resident de la ciutat compte amb un mitjà d'ingrés econòmic estable.

1.2.6. Elaboració d'una Estratègia d'Intervenció Social per a Persones sense Llar.

1.3. Persones amb discapacitat o diversitat funcional

Objectiu específic: Promoure la total inclusió de les persones amb discapacitat/diversitat funcional de la ciutat de València, evitant discriminacions, desigualtats i afavorint la igualtat d'oportunitats, permetent que adquirisquen la condició de ciutadanes i ciutadans de ple dret.

Accions

1.3.1. Participació real, directa o a través de representació, de les persones amb discapacitat en el Consell de Persones amb Discapacitat de la Ciutat de València.

1.3.2. Creació d'una Oficina Municipal d'Accessibilitat, independent de la Regidoria de Servicis Socials i transversal a totes les àrees municipals, amb dotació econòmica pròpia, que informe sobre criteris de disseny universal per a qualsevol intervenció municipal o construcció d'espais públics.

1.3.3. Foment de la inclusió de les persones amb discapacitat en el món laboral a través dels processos d'orientació professional, formació i ocupació.

1.3.4. Construcció d'un nou centre de dia d'atenció a persones amb discapacitat intel·lectual en la zona nord de la ciutat de València.

1.4. Famílies i menors

Objectiu específic: Promoure la consideració de les persones menors d'edat com a subjectes actius de drets, de manera que el seu interès superior siga primordial en totes les accions dirigides a la sensibilització, desenvolupament i protecció, que afavorisquen la inclusió social de la infància i adolescència en situació de vulnerabilitat, desprotecció o conflicte amb la llei.

Accions

1.4.1. Realització d'anàlisi i informes d'impacte previs a l'aprovació de noves normes, plans o programes que comporten efectes directes o indirectes sobre la població infantil i adolescent en situació de vulnerabilitat social o risc d'exclusió. En conseqüència, efectuar els reajustaments necessaris sobre la base d'estes anàlisis prèvies per a assegurar efectes positius i duradors.

1.4.2. Foment de la formació i la inserció social i laboral d'adolescents en situació de vulnerabilitat, desprotecció o en conflicte amb la llei, mitjançant accions de coordinació, especialment amb el servei municipal de Formació i Ocupació i amb altres entitats públiques o privades, posant l'accent principalment en aspectes que fomenten la igualtat d'oportunitats.

1.4.3. Impuls en tots els programes i centres municipals dirigits a infància i adolescència d'accions per a prevenció de les addiccions, promoció de la igualtat entre dones i homes, educació en valors i en hàbits de vida saludable, foment de l'esport i l'alimentació sana, prevenció del racisme, la xenofòbia i els delictes d'odi.

1.4.4. Millora de la qualitat de l'atenció específica a menors en situació de vulnerabilitat, desprotecció o conflicte amb la llei, sobre la base dels principis de bon tracte, equitat, intervenció mínima i prevenció de la victimització secundària, així com l'elaboració de protocols d'urgència i d'atenció en situacions d'emergència o catàstrofe.

1.4.5. Ampliació del nombre de places del servei d'atenció diürna per a infància i adolescència en situació de vulnerabilitat, desprotecció o exclusió social.

1.5. Persones majors i dependents

Objectiu específic: Aconseguir que les persones majors, que ja són la cinquena part de la població, siguin objecte especial de les polítiques municipals, visibilitzant la seua realitat i actuant per a aconseguir el seu benestar, la seua participació i inclusió social.

Accions

1.5.1. Ampliació de la cobertura de les necessitats bàsiques de les persones majors en situació d'alt grau de vulnerabilitat, mitjançant un augment dels servicis domiciliaris.

1.5.2. Aplicació de la perspectiva de les persones majors en les mesures de seguretat de l'espai públic i en les mesures d'accessibilitat del transport públic de l'EMT.

1.5.3. Augment de les places de centres de dia per a persones majors dependents per a respir de familiars i persones cuidadores. Adequació sanitària d'estes places per a un adequat cuidat soci sanitari de les persones majors.

1.5.4. Campanyes informatives per a difondre els recursos existents des dels llocs on és fàcil contactar amb majors en risc i situació de vulnerabilitat, obrint vies de coordinació i derivació.

1.6. Dones víctimes de violència masclista

Objectiu específic: Reforçar i augmentar les línies de treball i els recursos per a la lluita contra la violència que patixen les dones víctimes de tota mena de violència masclista.

Accions

1.6.1. Impuls d'una major detecció i atenció de les situacions de violència de gènere i masclista en els servicis socials de base (CMSS), centres juvenils, educatius, Universitat Popular, etc., així com l'atenció específica a estes situacions mitjançant la descentralització d'Unitats d'Igualtat en els districtes.

1.6.2. Coordinació entre administracions, entitats i associacions en l'atenció a víctimes de violència de gènere per mitjà de la Comissió de Seguiment del protocol d'actuació en situacions de violència contra les dones.

1.6.3. Coordinació entre administracions, entitats i associacions en l'atenció a persones en situació de prostitució i/o tràfic, per mitjà de la Coordinadora per a la inclusió de persones en situació de prostitució i/o tràfic.

1.6.4 Impuls de convenis o subvencions a Programes adreçats a l'atenció social, educativa, pre-laboral i sanitària de dones en situació de prostitució o tràfic: Programa d'Atenció Soci sanitària BUS SOLIDARI mitjançant el conveni amb Metges del Món.

1.6.5 Desenvolupament del conveni de col·laboració entre la Generalitat a través de la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, l'Ajuntament de València i Càritas Diocesana de València, per a dur a terme el Programa integral d'atenció a les persones en context de prostitució i víctimes de tràfic a la ciutat de València (JERE-JERE).

1.6.6. Possibilitar la prestació del Servei Telefònic Mòbil d'Atenció i Protecció per a Dones Víctimes de Violència de Gènere- ATENPRO, en els servicis socials d'atenció primària bàsica per la distribució territorial segons model de proximitat i descentralització.

1.6.7. Coordinació entre administracions en l'atenció a dones víctimes de violència de gènere o de tràfic per a l'explotació sexual i prostitució, per a la derivació a habitatges municipals (Habitatges de transició).

1.7. Persones immigrants

Objectiu específic: Compensar la vulnerabilitat procedent de determinades situacions que afecten les persones procedents d'altres països, com són la situació d'irregularitat administrativa (inicial i sobrevinguda) amb el que això suposa de cara a l'accés al món del treball i, per tant, a l'habitatge i a alguns recursos socials. També l'absència o insuficient xarxa social de suport en la societat receptora i la descontextualització sociocultural o el desconeixement dels idiomes oficials.

Accions

1.7.1. Acolliment integral a persones immigrants nouvingudes a la ciutat que, al costat de l'allotjament i la manutenció quan això calguera, oriente i facilite l'accés a servicis bàsics per a l'inici de la seua inclusió social.

1.7.2. Accions per a afavorir la regularització administrativa, mitjançant servicis d'assessorament i tramitació jurídica d'estrangeria i d'arrelament social.

1.7.3. Accions de contextualització sociocultural, mitjançant accions formatives com l'Escola d'Acolliment.

1.7.4. Accions d'accessibilitat a l'ocupació, els servicis socials i a l'habitatge i observació sobre disfuncionalitats que es produïsquen en estos àmbits per a presentar propostes a fi que siguen superades.

1.7.5. Foment de la figura de la mediació intercultural en els diversos àmbits d'actuació en els quals pugui participar, així com afavorir la seua formació contínua i especialitzada en estos àmbits.

1.8. Joves

Objectiu específic: Millorar les condicions de vida de les persones joves i garantir l'exercici dels seus drets.

Accions

1.8.1. Potenciació d'alternatives d'oci cultural responsable i oci educatiu de manera que no existisca cap discriminació per a la inclusió de totes les persones joves siguen quals siguen les seues característiques.

1.8.2. Atenció a les condicions psicològiques de la població juvenil, secundant mitjançant metodologies individuals, grupals i a través de xarxes socials, el desenvolupament personal igualitari i equitatiu.

1.8.3. Foment de la igualtat i reconeixement de la diversitat entre la població adolescent i jove, preveient la discriminació per motiu de gènere, origen cultural, discapacitat o diversitat funcional, etc.

1.8.4. Protecció del dret a l'educació, la formació, l'ocupació i l'habitatge com a drets fonamentals que garantixen l'equitat davant l'atenció i la prevenció de situacions de dificultat (disruptives).

1.9. Població gitana

Objectiu específic: Promoure la inclusió i la cohesió social de la comunitat gitana des de la igualtat i la no-discriminació, de manera que pugui aconseguir la seua ciutadania plena en igualtat de condicions amb la resta de la població.

Accions

1.9.1 Reducció de desigualtats i promoció de la igualtat d'oportunitats del poble gitano en diferents àmbits: educatiu, mitjançant la promoció de l'escolarització i la lluita contra l'absentisme escolar, tallers d'alfabetització i informàtica a població jove i adulta; laboral, facilitant l'accés a l'ocupació normalitzada i reduint la precarietat laboral; salut, mitjançant campanyes d'informació, formació i sensibilització sobre hàbits saludables en matèria sanitària i afectiu-sexual.

1.9.2 Actuacions participatives de promoció cultural per a contribuir a l'eliminació de prejudicis i estereotips sobre la comunitat gitana, i a una millora de la imatge de la població gitana a través de campanyes de sensibilització i d'educació sobre els principis d'igualtat i no discriminació, història gitana mostrant les seues aportacions a la societat valenciana, etc. Col·laboració i seguiment de les mateixes amb els mitjans de comunicació.

1.9.3 Integració de la perspectiva de gènere mitjançant el suport a projectes de promoció de les dones gitanes que donen resposta a les seues necessitats específiques, de manera que es fomenti la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes: accions de conciliació de la vida familiar i laboral, foment de la participació de les dones gitanes en els diferents àmbits de la vida i coordinació amb associacions que treballen en l'àmbit de la lluita contra la violència de gènere.

Línia estratègica 2 - Garantia de protecció de drets i d'accés als serveis públics

Objectiu general: Garantir la protecció dels drets i l'accessibilitat als recursos existents a tota la població, especialment als col·lectius més desfavorits, en les àrees de serveis socials, educació, salut, ocupació, habitatge, cultura, participació i innovació.

2.1. Serveis Socials

Objectiu específic: garantir la protecció i defensa dels drets de les persones i una atenció professionalitzada al conjunt de la ciutadania per a intervenir en les situacions de necessitat, risc i exclusió social, promovent al costat de les pròpies persones la integració, la inclusió social i la superació de les seues necessitats.

Accions

2.1.1. Unificació i harmonització de principis i de procediments, des dels equips interdisciplinaris de Serveis Socials, que assegure una atenció homogènia a tota la ciutadania.

2.1.2. Coordinació entre les diferents àrees municipals relacionades amb els serveis socials per a la detecció de l'exclusió social: persones majors, immigrants, dones en risc.

2.1.3. Creació de nous Centres municipals de Serveis Socials que milloren la distribució territorial segons un model de proximitat i descentralització.

2.2. Educació

Objectiu específic: Potenciar l'educació com una política pública de foment de l'adquisició de coneixements, la igualtat d'oportunitats i el creixement personal professional i social, per a fer de l'educació i la formació un factor clau per al futur de la ciutat.

Accions

2.2.1. Extensió de la xarxa pública d'Escoles infantils de 0 a 3 anys.

2.2.2. Coordinació amb la GV i els centres educatius de la ciutat per a aconseguir la plena escolarització de l'alumnat en edat d'ensenyament obligatori.

2.2.3. Desenvolupament d'actuacions per a la prevenció, intervenció i seguiment dels casos d'absentisme o desescolarització.

2.2.4. Suport a l'educació mitjançant subvencions (Xec escolar, ajudes per a material escolar), adquisició d'equips informàtics, accés a internet i cessió d'espais per a la realització d'activitats extraescolars o comunitàries.

2.2.5. Cursos d'espanyol per a persones estrangeres i de formació bàsica per a la comprensió de l'entorn.

2.3. Salut

Objectiu específic: Impulsar i contribuir al desenvolupament de polítiques saludables que milloren la salut de la població de València a més de reduir les desigualtats en salut: *Salut en Totes les Polítiques Municipals*.

Accions

2.3.1. Potenciació dels programes de prevenció i promoció en salut relacionats amb la nutrició i hàbits saludables, amb l'objectiu de millorar la salut de la població, especialment, la infantil, l'adolescent i de les persones majors, mitjançant l'apoderament en salut de la ciutadania, afavorint l'equitat en salut i incidint en els seus determinants socials.

2.3.2. Prevenció del tabaquisme, el consum d'alcohol i altres addiccions, mitjançant campanyes de conscienciació i sensibilització especialment dirigides a població jove de barris i territoris especialment vulnerables.

2.3.3. Foment de la salut sexual des d'edats molt primerenques i al llarg del cicle vital. Mitjançant la promoció i formació en els drets sexuals, així com en els principis d'igualtat entre dones i homes, en tots els programes de salut pública municipal.

2.3.4. Continuïtat de les accions relacionades amb l'estratègia participativa València Ciutat Saludable que conté la transversalitat i intersectorialitat d'actuacions entre diferents àrees municipals, altres institucions autonòmiques i entitats socials amb l'objectiu de fer de la Ciutat de València un territori sa i amable amb les necessitats de salut de les persones.

2.3.5. Promoció de la salut psíquica i emocional, així com la prevenció de les situacions de risc en salut mental al llarg del cicle vital de les persones.

2.4. Ocupació

Objectiu específic: Desenvolupar polítiques municipals de formació i ocupació adreçades especialment per a col·lectius de persones amb dificultats objectives en el mercat de treball o en l'autoocupació.

Accions

2.4.1. Manteniment de l'Observatori Socioeconòmic de l'Ocupació i la Formació de la ciutat de València, instrument estratègic per a l'anàlisi i el seguiment-avaluació del mercat de treball local i de les polítiques i programes d'ocupació i emprenedoria.

2.4.2. Servici d'orientació, formació i intermediació sobre la base d'un itinerari personalitzat, continu i de proximitat, en coordinació amb aquelles entitats que proveïxen programes i projectes que atenen persones amb especials dificultats. La finalitat del mateix és fomentar les capacitats d'accés al mercat de persones demandants d'ocupació, especialment d'aquelles en risc o situació d'extrema vulnerabilitat, i en barris i territoris fonamentalment afectats per la desocupació i el risc d'exclusió social. Enfortiment del Pacte per l'Ocupació. Fundació València Activa i projecte València Inserta.

2.4.3. Foment dels recursos de formació de la ciutat mitjançant el treball coordinat d'agents que proveïxen formació amb especial incidència en col·lectius amb especials dificultats d'inserció en el món laboral: persones amb discapacitat o diversitat funcional, sense llar, joves sense qualificació, dones víctimes de violència, persones en situació de risc o exclusió social, etc. Fundació València Activa i projecte València Inserta.

2.4.4. Suport i enfortiment de les actuacions orientades a solucionar problemes associats amb els desavantatges i obstacles materials que impedeixen la contractació de determinats col·lectius, especialment el de les dones desocupades amb especial incidència en dones víctimes de violència de gènere i d'aquelles que es troben en situació de risc o exclusió social.

2.4.5. Formació general sobre emprenedoria i recursos disponibles que des de l'Ajuntament s'oferixen a persones emprenedores. Oficina Reactiva i programa Avalem Territori.

2.5. Habitatge

Objectiu específic: Desenvolupar els instruments i eines que contribuïsquen a fer efectiu el dret a un habitatge digne i adequat per a tota persona amb veïnatge administratiu en el municipi, i que per les seues circumstàncies econòmiques no pot accedir al mercat lliure.

Accions

2.5.1. Construcció, rehabilitació i adquisició d'habitatge públic, en règim de lloguer social, per a atendre emergències residencials de persones i famílies vulnerables: persones sense llar, amb mobilitat reduïda, discapacitat o diversitat funcional intel·lectual, dones en situació de violència de gènere sense recursos, etc.

2.5.2. Foment de les ajudes al lloguer i altres ajudes socials, de manera que es garantisca l'accés i la permanència en un habitatge de qui té majors problemes per a això.

2.5.3. Creació de l'oficina pel Dret a l'Habitatge.

2.5.4. Participació en xarxes o grups de treball municipals per a l'intercanvi d'experiències.

2.5.5. Desenvolupament de mesures encaminades a l'erradicació de les situacions d'exclusió residencial que encara persisteixen, principalment el barraquisme i l'infrahabitatge en assentaments segregats, afavorint el realotjament de la població.

2.6. Cultura

Objectiu específic: Defensa del dret a la cultura i a l'accés als recursos culturals municipals per part de tota la ciutadania, des del convenciment que la cultura és un bé comú que pot contribuir a la inclusió de persones que tenen més dificultats socials.

Accions

2.6.1. Promoció d'accions conjuntes entre actors, agents, recursos i equipaments i infraestructures del sistema cultural per a elaborar i promocionar projectes i accions que incrementen el diàleg intercultural.

2.6.2. Elaboració d'un Pla de Biblioteques, el qual ha de situar un horitzó a llarg termini, com a xarxa de centres culturals de proximitat. Revisió del mapa de biblioteques de manera que es promocióne la cultura a aquells barris i territoris que presenten una més alta taxa de vulnerabilitat.

2.6.3. Millora de les condicions d'accessibilitat a les instal·lacions culturals i a la cultura per part de les persones amb discapacitat o diversitat funcional i discapacitat que incloga la progressiva incorporació de servicis especials, l'adequació d'espais o determinades línies de programació.

2.6.4. Ús per a activitats culturals dels equipaments i recintes bibliotecaris fora de l'horari escolar. Les diferents instal·lacions municipals de la ciutat han de ser posades en valor com a equipaments culturals, de manera que es contribuïska a resoldre les manques en infraestructures.

2.6.5. Accés a les infraestructures culturals per part de la ciutadania en general com a dret al coneixement, que ha de ser compartit per igual.

2.7. Participació ciutadana

Objectiu específic: Fomentar i facilitar la participació de la ciutadania com a dret fonamental a l'hora de decidir sobre aquelles qüestions que més afecten la seua vida quotidiana.

Accions

2.7.1. Processos per a implicar la ciutadania en la presa de decisions respecte d'una part del pressupost municipal a través dels pressupostos participatius decidimVLC.

2.7.2. Promoció d'instruments de codiseny de polítiques públiques en els barris, com a manera de definir les línies d'actuació prioritàries per al Govern municipal.

2.7.3. Disseny i gestió de processos participatius en polítiques sectorials municipals, especialment pel que fa a la transformació urbana...

2.7.4. Enfortiment del teixit associatiu de la ciutat des del reconeixement de la seua representativitat i la seua integració en les noves formes de participació.

2.7.5. Foment de la socialització per a contribuir a la inserció social i cessió d'espais a col·lectius socials per al foment de la participació.

2.8. Innovació

Objectiu específic: Aconseguir una ciutat inclusiva i compartida on s'arribi a la cohesió social mitjançant accions que fomenten la solidaritat i la reducció de qualsevol mena de desigualtat.

Accions

2.8.1. Investigació i innovació orientada a una ciutat compartida.

2.8.2. Foment del desenvolupament d'estratègies d'alfabetització digital en l'àmbit de l'ocupació per a col·lectius vulnerables amb la finalitat de reduir la bretxa digital i afavorir l'accessibilitat a l'administració electrònica de tots els ciutadans i ciutadanes de la ciutat.

2.8.3. Formació en Tecnologies de la relació, la informació i la comunicació, com a mitjà per a reduir la bretxa digital d'amplis col·lectius socials.

2.8.4. Millora del coneixement que té la ciutadania dels servicis públics, facilitant l'accés als diversos portals d'informació i administració electrònica existents (Catàleg de Servicis, Cartes de Servicis).

2.8.5. Creació de mitjans per a recollir el grau de satisfacció, les opinions i propostes de la ciutadania que accedix a servicis municipals amb la finalitat de millorar-los i adaptar-los a les necessitats dels usuaris.

Línia estratègica 3 - Garantia d'equitat territorial i cohesió social

Objectiu general: Garantir que tots els residents a la ciutat de València tinguen els mateixos drets mitjançant la construcció d'un entorn inclusiu en el projecte de ciutat cohesionada, respectuosa amb la diversitat i l'equilibri entre les diferents parts del territori.

Este objectiu tindrà especial incidència en els espais més vulnerables de la ciutat, en la integració dels Pobles de València en el conjunt urbà, amb l'objectiu de generar mitjans reals de convivència inclusiva. En este sentit, la contribució de l'àrea de protecció ciutadana serà un factor clau.

3.1. Espais vulnerables

Objectiu específic: Promoure la qualitat de vida en els barris més vulnerables de la ciutat, entesos estos com aquells que per les seues característiques urbanístiques, socials, laborals o econòmiques, precisen d'una actuació integral. Per a això serà necessari destinar els mitjans econòmics, humans, materials i altres que es consideren pertinents per a promoure plans d'acció comunitària i mesures de discriminació positiva.

Accions

3.1.1. Identificació d'aquells barris o entorns urbans que presenten un major grau de vulnerabilitat social, econòmica i ambiental com a àrees d'actuació preferent per a afavorir l'equitat entre les persones, mitjançant estudis i diagnòstics que recullen els riscos, tendència i oportunitats del territori.

3.1.2. Disseny de plans d'acció comunitària en els espais que es valoren com a vulnerables, de manera que puga desenvolupar-se una acció integral. Esta suposa la intervenció en matèria social, però també d'habitatge, laboral, sanitària, educativa, urbanística, etc.

3.1.3. Protocols de coordinació entre els servicis socials municipals i les entitats existents en el teixit social dels espais vulnerables, a fi d'aconseguir una efectiva participació públic-privada que faça més efectiva la intervenció.

3.2. Pobles de València

Objectiu específic: Potenciar els Pobles de València com a element fonamental en la conformació de la ciutat i treballar per a descentralitzar la ciutat, dotar eixos territoris d'una major autonomia i convertir-los en elements inclusius socialment.

Accions

3.2.1. Millora de la comunicació entre l'Ajuntament i els Pobles de València de manera bidireccional, entorn d'assumptes com el civisme i la convivència que faciliten el diàleg i el coneixement de les diferents persones que hi residixen.

3.2.2. Desenvolupament de la xarxa wifi en els Pobles de València que no la tenen implantada i millora de la xarxa existent, de manera que es facilite l'accés a tothom.

3.2.3 Promoció de la cohesió social en els Pobles de València des del respecte a la diversitat generacional, social, ètnica, de sexe, de religió, cultural i d'opinió.

3.2.4. Realització d'estudis sobre els Pobles de València amb la finalitat de millorar el coneixement que se'n té, difonent els seus antecedents i cultura com a part essencial de la ciutat.

3.3. Convivència

Objectiu específic: València ha de ser una ciutat que fomente la convivència entre tothom i la sensibilització social per a combatre qualsevol situació de discriminació, assetjament o hostilitat, per raó de sexe, edat, diversitat sexual, religió, ètnia, etc.

Accions

3.3.1. Implementar el Pla COMVA impulsant les diverses accions municipals contra els fets discriminatoris i contra el discurs d'odi que s'estén i posa en perill els drets individuals i col·lectius.

3.3.2. Establir una Oficina de No Discriminació municipal (ONDIS) com a servici per a l'atenció a víctimes de discriminació a la ciutat i pobles de València, així com espai de mediació i trobada per a la convivència.

3.3.3. Creació i impuls de l'Observatori Municipal contra la Discriminació i el discurs d'Odi com a espai de documentació dels fets discriminatoris, de reflexió mixta sobre les polítiques a desenvolupar i d'avaluació respecte de l'impacte de les accions desenvolupades i el compliment dels objectius.

3.4. Entitats socials i voluntariat

Objectiu específic: Afavorir la convivència, les relacions veïnals i la cohesió comunitària, així com la reconstitució de l'àmbit relacional en les comunitats i barris de la ciutat, per mitjà de la col·laboració solidària de la ciutadania a través de l'acció coordinada de les institucions al costat de les entitats i organitzacions socials i el voluntariat.

Accions

3.4.1. Creació d'un espai municipal d'intermediació de solidaritat per a l'acció social, que aglutine tant a les persones que vulguen participar com voluntàries, com a les entitats del tercer sector, així com als moviments socials o iniciatives ciutadanes, que compten amb projectes de voluntariat i oci educatiu.

3.4.2. Creació d'un Acord Ciutadà com a espai de treball en xarxa, de participació, de cooperació i d'acció conjunta entre institucions i organitzacions de la ciutat que treballen per la inclusió social i la major qualitat de vida de totes les persones.

3.4.3. Potenciació, reconeixement i ordenació del treball de les entitats del tercer sector de l'acció social i el voluntariat social, mitjançant la realització de campanyes de foment del voluntariat, especialment entre la joventut, i de formació de les persones formadores i col·laboradores que participen en projectes de voluntariat de les entitats socials.

3.4.4. Promoció de projectes de voluntariat de les entitats del tercer sector mitjançant les diferents convocatòries de subvencions existents.

3.5. Protecció ciutadana

Objectiu específic: Contribuir a una societat més igualitària i cohesionada en la qual es garantisca la seguretat física de les persones de manera que es disminuisca o erradique la comissió de delictes i faltes contra estes i els seus béns, especialment els dirigits a les persones més vulnerables.

Accions

3.5.1 Augment de la seguretat ciutadana a través de mecanismes de detecció de deficiències en disseny i manteniment dels espais urbans.

3.5.2 Contribució a una convivència pacífica, mitjançant l'ús respectuós i ordenat de les vies i espais públics garantint la seguretat de les persones.

3.5.3 Seguretat preventiva mitjançant projectes educatius, capacitació i apoderament social. Formació, informació i difusió de la cultura de prevenció.

3.5.4 Millora en l'atenció a les víctimes d'aquells col·lectius en situació d'exclusió social.

3.5.5. Millora en l'organització de les actuacions davant situacions greus i excepcionals de catàstrofe o calamitat pública.

3.5.6 Sessions formatives en prevenció i sensibilització en matèria d'equitat i cohesió territorial.

6.- PRESSUPOST

En este apartat es recull la despesa que està previst comporte l'execució de les accions projectades per cada Servei.

Es fa figurar en les taules adjuntes totes les accions segons les línies estratègiques a què pertanyen. A més es fa constar qui són responsables de la seua execució i la despesa per any. En el cas que una acció no comporte despesa, es fa constar que es realitzarà amb mitjans propis (MP).

Una altra observació que cal realitzar és la que concernix a la impossibilitat de reflectir en este moment el pressupost que es dedicarà a això a diversos anys vista, per la qual cosa diversos Serveis municipals han fet constar "A determinar" en diverses de les seues accions i així s'ha reflectit. En els successius processos de seguiment del Pla que es vagen realitzant es farà constar les quantitats que es vagen consignant en pressupostos cada any a cada acció.

Al final d'este apartat es recopila en una sola taula el pressupost del conjunt del Pla, respecte a cada línia estratègica, de cada any i del total.

Pressupost anual

ACCIONS	AGENTS RESPONSABLES	2021	2022	2023	2024	2025	PRESSUPOST TOTAL
LÍNIA ESTRATÈGICA 1. INCLUSIÓ SOCIAL DE COL·LECTIUS AMB ESPECIAL VULNERABILITAT							
1. 1. PERSONES EN RISC O SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL I LABORAL							
OBJECTIU: En els Servicis Socials municipals és prioritària la intervenció amb aquells col·lectius i persones més greument excloses, havent de ser estes en les quals es focalitze l'atenció. És necessari previndre l'existència o aparició de necessitats socials i la protecció dels drets de les persones							
1.1.1. Millora de la informació existent sobre els recursos i servicis especialitzats per a col·lectius en risc, mitjançant noves eines telemàtiques, simplificació dels procediments administratius, seu electrònica accessible a totes les persones siguen quals siguen els seus coneixements informàtics.	Servici de Benestar Social i Integració Servici de tecnologies de la informació i la comunicació	10.000,0	10.000,0	10.000,0	10.000,0	10.000,0	50.000,00
1.1.2. Planificació d'accions d'orientació laboral i de formació en habilitats bàsiques i prelaborals per a afavorir a les persones amb majors dificultats en el mercat laboral. Foment del projecte València Inserta i coordinació amb el Servici de Formació i Ocupació i la Fundació València Activa.	Servici de Benestar Social i Integració Servici de Formació i Ocupació	500.000,0	500.000,0	500.000,0	500.000,0	500.000,0	2.500.000,00
1.1.3. Ampliació dels servicis d'urgències i atenció a emergències per a la seua aplicació en la modalitat de 24 h / 7 dies a la setmana Desenvolupament de mesures de prevenció en situació de catàstrofe o pandèmia.	Servici de Benestar Social i Integració	880.528,0	880.528,0	880.528,0	880.528,0	880.528,0	4.402.640,00
1.1.4. Impuls de mesures de suport econòmic a les dones en situació de necessitat econòmica i vulnerabilitat associada, afavorint l'accés a les prestacions bàsiques de servicis socials a dones amb discriminació múltiple	Servici de Benestar Social i Integració Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1. 2. PERSONES SENSE LLAR							
OBJECTIU: Prestar una atenció integral a les persones sense llar oferint un sistema plural d'allotjament dirigit al fet que la persona pugua realitzar un procés d'inclusió social, enfortint les capacitats de les persones que es troben en situació d'exclusió superant barreres que obstaculitzen l'accés als servicis, recursos i prestacions socials, tot això amb la fi última d'eliminar el sensellarisme de la nostra ciutat.							
1.2.1. Promoció de l'increment del parc d'habitatges municipals amb la finalitat d'oferir-les com a recurs residencial per a persones sense llar, amb especial atenció a noves fórmules d'intervenció que poden complementar a les ja existents (<i>Housing first, Housing led...</i>).	Servici de Benestar Social i Integració Unes altres AAPP i entitats	1.200,0	3.000,0	4.000,0	4.000,0	5.000,0	17.200,0

1.2.2. Creació de nous recursos per a persones sense llar ajustats a les seues necessitats personals oferint un sistema d'allotjament alternatiu plural, flexible i divers.	Servici de Benestar Social i Integració Servici d'Habitatge Entitats	670.000,0	3.670.000,0	3.670.000,0	2.000.000,0	2.000.000,0	12.010.000,0
1.2.3. Mesures preventives en dos sentits: evitar que les persones víctimes de desnonaments, desallotjaments, o altres situacions de necessitat residencial, acaben en una situació de sensellarisme a través de la intervenció social i complementàriament sensibilitzar socialment per a eliminar prejudicis, estereotips i delictes d'odi.	Servici de Benestar Social i Integració Servici d'Habitatge Secció d'Inclusió Social i Convivència del Servei del Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.2.4. Implantació gradual del concepte de "alta tolerància" en recursos actuals i en nous convenis, contractes o subvencions establint en recursos conveniats o subvencionats horaris i normes més flexibles per a una millor atenció a la població sense llar instant l'adaptació de protocols, normes i horaris per a una major flexibilitat.	Servici de Benestar Social i Integració Entitats conveniades	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.2.5. Millora de la cobertura de les necessitats bàsiques de les PSH mitjançant informació, assessorament i acompanyament social i, en el seu cas, tramitació de recursos, ajudes, prestacions d'exclusió social i rendes bàsiques amb la fi última que població resident de la ciutat compte amb un mitjà d'ingrés econòmic estable.	Servici de Benestar Social i Integració	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.2.6. Elaboració d'una Estratègia d'Intervenció Social per a Persones sense Llar.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals i entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP

1. 3. PERSONES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL

OBJECTIU: Promoure la total inclusió de les persones amb discapacitat / diversitat funcional de la ciutat de València, evitant discriminacions, desigualtats i afavorint la igualtat d'oportunitats, permetent que adquirisquen la condició de ciutadanes i ciutadans de ple dret.

1.3.1 Participació real, directa o a través de representació, de les persones amb discapacitat en el Consell de Persones amb Discapacitat de la Ciutat de València.	Servici de Benestar Social i Integració Consell de Persones amb Discapacitat de la Ciutat de València	MP	MP	MP	MP	MP	MP
---	--	----	----	----	----	----	----

1.3.2. Creació d'una Oficina Municipal d'Accessibilitat, independent de la Regidoria de Servicis Socials i transversal a totes les àrees municipals, amb dotació econòmica pròpia, que informe sobre criteris de disseny universal per a qualsevol intervenció municipal o construcció d'espais públics.	A determinar Servici de Benestar Social i Integració	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar
1.3.3. Foment de la inclusió de les persones amb discapacitat en el món laboral a través dels processos d'orientació professional, formació i ocupació	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals Entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.3.4. Construcció d'un nou centre de dia d'atenció a persones amb discapacitat intel·lectual en la zona nord de la ciutat de València	Servici de Benestar Social i Integració		40.000,0	A determinar	A determinar	A determinar	40.000,0

1. 4. FAMÍLIA I MENORS

OBJECTIU: Promoure la consideració de les persones menors d'edat com a subjectes actius de drets, de manera que el seu interès superior siga primordial en totes les accions dirigides a la sensibilització, desenvolupament i protecció, que afavorisquen la inclusió social de la infància i adolescència en risc, desprotecció o conflicte amb la llei.

1.4.1. Realització d'anàlisi i informes d'impacte previs a l'aprovació de noves normes, plans o programes que comporten efectes directes o indirectes sobre la població infantil i adolescent en situació de vulnerabilitat o desprotecció. En conseqüència, efectuar els reajustaments necessaris sobre la base d'estes anàlisis prèvies per a assegurar efectes positius i duradors.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.4.2. Foment de la formació i la inserció social i laboral d'adolescents en situació de vulnerabilitat, desprotecció o en conflicte amb la llei, mitjançant accions de coordinació, especialment amb el servici municipal de Formació i Ocupació i amb altres entitats públiques o privades, posant l'accent principalment en aspectes que fomenten la igualtat d'oportunitats.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.4.3. Impuls en tots els programes i centres municipals dirigits a infància i adolescència d'accions per a prevenció de les addiccions, promoció de la igualtat entre dones i homes, educació en valors i en hàbits de vida saludable, foment de l'esport i l'alimentació sana, prevenció del racisme, la xenofòbia i els delictes d'odi.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.4.4. Millora de la qualitat de l'atenció específica a menors en risc, protecció o conflicte amb la llei, sobre la base dels principis de bon tracte, equitat, intervenció mínima i prevenció de la victimització secundària, així com l'elaboració de protocols d'urgència i d'atenció en situacions d'emergència o catàstrofe.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	14.000,0	14.000,0	16.000,0	16.000,0	18.000,0	60.000,0
1.4.5. Ampliació del nombre de places del servici d'atenció diürna per a infància i adolescència en situació de vulnerabilitat, desprotecció o exclusió social.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals		2.691.237,0	A determinar	A determinar	A determinar	2.691.237,0

1. 5. PERSONES MAJORS I DEPENDENTS

OBJECTIU: Aconseguir que les persones majors, que ja són la cinquena part de la població, siguin objecte especial de les polítiques municipals, visibilitzant la seua realitat i actuant per a aconseguir el seu benestar, la seua participació i inclusió social.

1.5.1. Ampliació de la cobertura de les necessitats bàsiques de les persones majors en situació d'alt grau de vulnerabilitat, mitjançant un augment dels serveis domiciliaris.	Servici de Benestar Social i Integració Entitats	9.204.526,91	250.000,0	250.000,0	250.000,0	250.000,0	10.204.526,91
1.5.2. Aplicació de la perspectiva de les persones majors en les mesures de seguretat de l'espai públic i en les mesures d'accessibilitat del transport públic de l'EMT.	Servici d'Envel·liment Actiu Altres Serveis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.5.3. Augment de les places de centres de dia per a persones majors dependents per a respir de familiars i persones cuidadores. Adequació sanitària d'estes places per a un adequat cuidat soci sanitari de les persones majors	Servici d'Envel·liment Actiu Entitats conveniades	503.390,40	503.390,40	503.390,40	503.390,40	503.390,40	2.516.952,00
1.5.4. Campanyes informatives per a difondre els recursos existents des dels llocs on és fàcil contactar amb majors en risc i situació de vulnerabilitat, obrint vies de coordinació i derivació.	Servici de Benestar Social i Integració Entitats conveniades	MP	MP	MP	MP	MP	MP

1. 6. DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

OBJECTIU: Reforçar i augmentar les línies de treball i els recursos per a la lluita contra la violència que patixen les dones víctimes de tota mena de violència masclista.

1.6.1. Impuls d'una major detecció i atenció de les situacions de violència de gènere i masclista en els serveis socials de base (CMSS), centres juvenils, educatius, Universitat Popular, etc. així com l'atenció específica a estes situacions mitjançant la descentralització d'Unitats d'Igualtat en els districtes.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Altres Serveis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.6.2. Coordinació entre administracions, entitats i associacions en l'atenció a víctimes de violència de gènere per mitjà de la Comissió de Seguiment del protocol d'actuació en situacions de violència contra les dones.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.6.3. Coordinació entre administracions, entitats i associacions en l'atenció a persones en situació de prostitució i/o tracta, per mitjà de la Coordinadora per a la inclusió de persones en situació de prostitució i/o tracta.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.6.4 Impuls de convenis o subvencions a Programes dirigits a l'atenció social, educativa, pre-laboral i sanitària de dones en situació de prostitució o tracta: Programa d'Atenció Soci sanitària BUS SOLIDARI mitjançant el conveni amb Metges del Món.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Entitats	35.053,50	35.053,50	35.053,50	35.053,50	MP	140.214,00

1.6.5 Desenvolupament del conveni de col·laboració entre la Generalitat a través de la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, l'Ajuntament de València i Càritas Diocesana de València, per a dur a terme el Programa integral d'atenció a les persones en context de prostitució i víctimes de tràfic a la ciutat de València (JERE-JERE)	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Entitats	35.053,50	35.053,50	35.053,50	35.053,50	MP	140.214,00
1.6.6. Prestació del Servei Telefònic Mòbil d'Atenció i Protecció per a Dones Víctimes de Violència de Gènere -ATENPRO-, en els serveis socials d'atenció primària bàsica per la distribució territorial segons model de proximitat i descentralització	Servici de Benestar Social i Integració Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.6.7. Coordinació entre administracions en l'atenció a dones víctimes de violència de gènere o de tràfic per a l'explotació sexual i prostitució, per a la derivació a habitatges municipals (habitatges de transició).	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Servici d'Habitatge	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.7. PERSONES IMMIGRANTS							
OBJECTIU: Compensar la vulnerabilitat procedent de determinades situacions que afecten les persones procedents d'altres països, com són la situació d'irregularitat administrativa (inicial i sobrevinguda) amb el que això suposa de cara a l'accés al món del treball i, per tant, a l'habitatge i a alguns recursos socials. També l'absència o insuficient xarxa social de suport en la societat receptora i la descontextualització sociocultural o el desconeixement dels idiomes oficials.							
1.7.1. Acolliment integral a persones immigrants novingudes a la ciutat que, al costat de l'allotjament i la manutenció quan això calguera, oriente i facilite l'accés a serveis bàsics per a l'inici de la seua inclusió social.	Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració	2.891.420,07	2.900.000,0	2.900.000,0	2.900.000,0	2.900.000,0	14.491.420,07
1.7.2. Accions per a afavorir la regularització administrativa, mitjançant serveis d'assessorament i tramitació jurídica d'estrangeria i d'arrelament social.	Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.7.3. Accions de contextualització sociocultural, mitjançant accions formatives com l'Escola d'Acolliment.	Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració Altres Serveis municipals	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	3.000,0
1.7.4. Accions d'accessibilitat a l'ocupació, als serveis socials i a l'habitatge, i observació sobre disfuncionalitats que es produïsquen en estos àmbits per a presentar propostes a fi que siguin superades	Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració Altres Serveis municipals Consell Local d'Immigració i Interculturalitat	MP	MP	MP	MP	MP	MP

1.7.5. Promoció de la figura de la mediació intercultural en els diversos àmbits d'actuació en els quals puga participar, així com afavorir la seua formació contínua i especialitzada en estos àmbits.	Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
---	---	----	----	----	----	----	----

1.8. JOVES

OBJECTIU: Millorar les condicions de vida de les persones joves i garantir l'exercici dels seus drets.

1.8.1. Potenciació d'alternatives d'oci cultural responsable i oci educatiu de manera que no existisca cap discriminació per a la inclusió de totes les persones joves siguen quals siguen les seues característiques.	Servici de Joventut	80.000,0	80.000,0	80.000,0	A determinar	A determinar	240.000,0
1.8.2. Atenció a les condicions psicològiques de la població juvenil, mitjançant metodologies individuals, grupals i a través de xarxes socials, al desenvolupament personal igualitari i equitatiu.	Servici de Joventut	6.000,0	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	6.000,0
1.8.3. Foment de la igualtat i reconeixement de la diversitat entre la població adolescent i jove, preveient la discriminació per motiu de gènere, origen cultural, discapacitat o diversitat funcional, etc.	Servici de Joventut	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.8.4. Protecció del dret a l'educació, la formació, l'ocupació i l'habitatge com a drets fonamentals que garantixen l'equitat davant l'atenció i la prevenció de situacions de dificultat (disruptives).	Servici de Joventut	MP	MP	MP	MP	MP	MP
1.8.5. Foment de la participació i l'associacionisme entre la gent jove.	Servici de Joventut	MP	MP	MP	MP	MP	MP

1.9. POBLACIÓ GITANA

OBJECTIU: Promoure la inclusió i la cohesió social de la comunitat gitana des de la igualtat i la no-discriminació, de manera que puga aconseguir la seua ciutadania plena en igualtat de condicions amb la resta de la població.

1.9.1. Reducció de desigualtats i promoció de la igualtat d'oportunitats del poble gitano en diferents àmbits: educatiu, mitjançant la promoció de l'escolarització i la lluita contra l'absentisme escolar, tallers d'alfabetització i informàtica a població jove i adulta; laboral, facilitant l'accés a l'ocupació normalitzada i reduint la precarietat laboral; salut, mitjançant campanyes d'informació, formació i sensibilització sobre hàbits saludables en matèria sanitària i afectiu-sexual.	Servici de Benestar Social i Integració Entitats	365.074,0	365.074,0	365.074,0	A determinar	A determinar	1.095.222,00
1.9.2 Actuacions participatives de promoció cultural per a contribuir a l'eliminació de prejudicis i estereotips sobre la comunitat gitana, i a una millora de la imatge de la població gitana a través de campanyes de sensibilització i d'educació sobre els principis d'igualtat i no discriminació, historia gitana mostrant les seues aportacions a la societat valenciana, etc. Col·laboració i seguiment de les mateixes amb els mitjans de comunicació.	Servici de Benestar Social i Integració Entitats	71.500,0	71.500,0	71.500,0	A determinar	A determinar	214.500,00

1.9.3 Integració de la perspectiva de gènere mitjançant el suport a projectes de promoció de les dones gitanes que donen resposta a les seues necessitats específiques, de manera que es fomenta la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes: accions de conciliació de la vida familiar i laboral, foment de la participació de les dones gitanes en els diferents àmbits de la vida i coordinació amb associacions que treballen en l'àmbit de la lluita contra la violència de gènere.	Servici de Benestar Social i Integració	69.028,0	69.028,0	A determinar	A determinar	A determinar	138.056,00
TOTAL		15.337.374,38	12.118.464,40	9.321.199,40	7.134.625,40	7.049.518,40	50.961.181,98

ACCIONS	AGENTS RESPONSABLES	2021	2022	2023	2024	2025	PRESSUPOST TOTAL
LÍNIA ESTRATÈGICA 2. GARANTIA DE PROTECCIÓ DE DRETS I D'ACCÉS ALS SERVICIS PÚBLICS							
2. 1. SERVICIS SOCIALS							
OBJECTIU: GARANTIR LA PROTECCIÓ I DEFENSA DELS DRETS DE LES PERSONES I UNA ATENCIÓ PROFESSIONALITZADA AL CONJUNT DE LA CIUTADANIA PER A INTERVINDRE EN LES SITUACIONS DE NECESSITAT, RISC I EXCLUSIÓ SOCIAL, PROMOVENT AL COSTAT DE LES PRÒPIES PERSONES LA INTEGRACIÓ, LA INCLUSIÓ SOCIAL I LA SUPERACIÓ DE LES SEUES NECESSITATS.							
2.1.1. Unificació i harmonització de principis i de procediments, des dels equips interdisciplinaris de Servicis Socials, que assegure una atenció homogènia a tota la ciutadania.	Servici de Benestar Social i Integració	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.1.2. Coordinació entre les diferents àrees municipals relacionades amb els servicis socials per a la detecció de l'exclusió social: persones majors, immigrants, dones en risc.	Servici de Benestar Social i Integració	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.1.3. Creació de nous Centres municipals de Servicis Socials (CMSS) que milloren la distribució territorial segons un model de recursos de xicoteta grandària i basat en la promoció de la proximitat i la descentralització	Servici de Benestar Social i Integració		1.437.609,94	250.000,0	250.000,0	250.000,0	2.187.609,94
2. 2. EDUCACIÓ							
OBJECTIU: POTENCIAR L'EDUCACIÓ COM UNA POLÍTICA PÚBLICA DE FOMENT DE L'ADQUISICIÓ DE CONEIXEMENTS, LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I EL CREIXEMENT PERSONAL PROFESSIONAL I SOCIAL, PER A FER DE L'EDUCACIÓ I LA FORMACIÓ UN FACTOR CLAU PER AL FUTUR DE LA CIUTAT.							
2.2.1 Extensió de la xarxa pública d'Escoles infantils de 0 a 3 anys.	Servici d'Educació	130.000,0	A determinar	A determinar	A determinar.	A determinar	130.000,0
2:2.2. Coordinació amb la Generalitat Valenciana i els centres educatius de la ciutat per a aconseguir la plena escolarització de l'alumnat en edat d'ensenyament obligatori.	Servici d'Educació Conselleria d'Educació	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.2.3. Desenvolupament d'actuacions per a la prevenció, intervenció i seguiment dels casos d'absentisme o desescolarització.	Servici d'Educació Altres Servicis municipals i autonòmics	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.2.4. Suport a l'educació mitjançant subvencions (Xec escolar, ajudes per a material escolar), adquisició d'equips informàtics, accés a internet i cessió d'espais per a la realització d'activitats extraescolars o comunitàries	Servici d'Educació Altres Servicis municipals	4.005.655,0	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	4.005.655,0

2.2.5. Cursos d'espanyol per a persones estrangeres i de formació bàsica per a la comprensió de l'entorn.	Universitat Popular	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2. 3. SALUT							
OBJECTIU: IMPULSAR I CONTRIBUIR AL DESENVOLUPAMENT DE POLÍTIQUES SALUDABLES QUE MILLOREN LA SALUT DE LA POBLACIÓ DE VALÈNCIA A MÉS DE REDUIR LES DESIGUALTATS EN SALUT: SALUT EN TOTES LES POLÍTIQUES MUNICIPALS.							
2.3.1. Potenciació dels programes de prevenció i promoció en salut relacionats amb la nutrició i hàbits saludables, amb l'objectiu de millorar la salut de la població, especialment, la infantil, l'adolescent i de les persones majors, mitjançant: l'apoderament en salut de la ciutadania; afavorint l'equitat en salut i incidint en els seus determinants socials.	Servici de Salut i Consum Altres Servicis municipals i autonòmics i entitats	12.459,0	12.500,0	12.500,0	12.500,0	12.500,0	62.459,00
2.3.2. Foment de la salut sexual des d'edats molt primerenques i al llarg del cicle vital. Mitjançant la promoció i formació en els drets sexuals, així com en els principis d'igualtat entre dones i homes, en tots els programes de salut pública municipal.	Servici de Salut i Consum Altres Servicis municipals i autonòmics i entitats	7.000,0	8.000,0	8.000,0	9.000,0	10.000,0	42.000,00
2.3.3. Prevenció de conductes addictives mitjançant campanyes de conscienciació i sensibilització dirigides especialment a menors en situació de risc o vulnerables socialment.	Servici d'Addiccions	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.3.4. Continuïtat de les accions relacionades amb l'estratègia participativa València Ciutat Saludable que conté la transversalitat i intersectorialitat d'actuacions entre diferents àrees municipals, altres institucions autonòmiques i entitats socials amb l'objectiu de fer de la ciutat de València un territori sa i amable amb les necessitats de salut de les persones.	Servici de Salut i Consum Altres Servicis municipals i autonòmics i entitats	15.000,0	20.000,0	20.000,0	30.000,0	35.000,0	120.000,00
2.3.5. Promoció de la salut psíquica i emocional, així com la prevenció de les situacions de risc en salut mental al llarg del cicle vital de les persones.	Servici de Salut i Consum Altres Servicis municipals i autonòmics i entitats	16.000,0 €	16.000,0 €	18.000,0 €	18.000,0 €	20.000,0 €	88.000,00
2. 4. OCUPACIÓ							
OBJECTIU: DESENVOLUPAR POLÍTIQUES MUNICIPALS DE FORMACIÓ I OCUPACIÓ DIRIGIDES ESPECIALMENT PER A COL·LECTIUS DE PERSONES AMB DIFICULTATS OBJECTIVES EN EL MERCAT DE TREBALL O EN L'AUTOOCUPACIÓ.							
2.4.1 Manteniment de l'Observatori Socioeconòmic de l'Ocupació i la Formació de la ciutat de València, instrument estratègic per a l'anàlisi i el seguiment-avaluació del mercat de treball local i de les polítiques i programes d'ocupació i emprenedoria	Servici de Formació i Ocupació. Fundació València Activa Altres Servicis municipals	550.000,0	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	550.000,00

2.4.2. Servici d'orientació, formació i intermediació sobre la base d'un itinerari personalitzat, continu i de proximitat, en coordinació amb aquelles entitats que proveïxen programes i projectes que atenen persones amb especials dificultats. La finalitat del mateix és fomentar les capacitats d'accés al mercat de persones demandants d'ocupació, especialment d'aquelles en risc o situació d'extrema vulnerabilitat, i en barris i territoris fonamentalment afectats per la desocupació i el risc d'exclusió social. Enfortiment del Pacte per l'Ocupació. Fundació València Activa i projecte València Inserta.	Fundació València Activa Servici de Formació i Ocupació Pacte per a l'Ús de la ciutat de València Entitats	1.838.279,62	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	1.838.279,62
2.4.3. Foment dels recursos de formació de la ciutat mitjançant el treball coordinat d'agents que proveïxen formació amb especial incidència en col·lectius amb especials dificultats d'inserció en el món laboral: persones amb discapacitat o diversitat funcional, sense llar, joves sense qualificació, dones víctimes de violència, persones en situació de risc o exclusió social, etc. Fundació València Activa i projecte València Inserta.	Servici de Formació i Ocupació Fundació València Activa Pacte per a l'Ús de la ciutat de València	3.200.000,0	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	3.200.000,00
2.4.4. Suport i enfortiment de les actuacions orientades a solucionar problemes associats amb els desavantatges i obstacles materials que impedeixen la contractació de determinats col·lectius, especialment el de les dones desocupades amb especial incidència en dones víctimes de violència de gènere i d'aquelles que es troben en situació de risc o exclusió social.	Servici de Formació i Ocupació Fundació València Activa Pacte per a l'Ús de la ciutat de València	1.765.000,0	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	1.765.000,00
2.4.5. Formació general sobre emprenedoria i recursos disponibles que des de l'Ajuntament s'oferixen a persones emprenedores. Oficina Reactiva i programa Avalem Territori.	Servici d'Emprenedoria i Innovació Econòmica	MP	MP	MP	MP	MP	MP

2. 5. HABITATGE

OBJECTIU: DESENVOLUPAR ELS INSTRUMENTS I EINES QUE CONTRIBUÏSQEN A FER EFECTIU EL DRET A UN HABITATGE DIGNE I ADEQUAT PER A TOTA PERSONA AMB VEÏNATGE ADMINISTRATIU EN EL MUNICIPI VALENCIÀ, I QUE PER LES SEUES CIRCUMSTÀNCIES ECONÒMIQUES NO POT ACCEDIR AL MERCAT LLIURE.

2.5.1. Construcció, rehabilitació i adquisició d'habitatge públic, en règim de lloguer social, per a atendre emergències residencials de persones i famílies vulnerables: persones sense llar, amb mobilitat reduïda, discapacitat o diversitat funcional intel·lectual, dones en situació de violència de gènere sense recursos, etc.	Servici d'Habitatge Servici de Benestar Social i Integració	1.000.000,0	682.796,59	682.796,59	682.796,59	A determinar	3.048.389,77
2.5.2. Foment de les ajudes al lloguer i altres ajudes socials, de manera que es garantisca l'accés i la permanència en un habitatge de qui té majors problemes per a això.	Servici d'Habitatge Altres Servicis municipals	2.200.000,0	2.200.000,0	2.200.000,0	2.200.000,0	2.200.000,0	11.000.000,00
2.5.3. Creació de l'Oficina pel Dret a l'Habitatge	Servici d'Habitatge	189.583,25	284.329,87	94.746,62	A determinar	A determinar	568.659,74

2.5.4. Participació en xarxes municipals per a l'intercanvi d'experiències	Servici d'Habitatge Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.5.5. Desenvolupament de mesures encaminades a l'erradicació de les situacions d'exclusió residencial que encara persisteixen, principalment el barraquisme i l'infrahabitatge en assentaments segregats, afavorint el reallotjament de la població que residix en ells.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	380.600,0	380.600,0	380.600,0	A determinar	A determinar	1.141.800,0

2. 6. CULTURA

OBJECTIU: DEFENSA DEL DRET A LA CULTURA I A L'ACCÉS ALS RECURSOS CULTURALS MUNICIPALS PER PART DE TOTA LA CIUTADANIA, DES DEL CONVENCIMENT QUE LA CULTURA ÉS UN BÉ COMÚ QUE POT CONTRIBUIR A LA INCLUSIÓ DE PERSONES QUE TENEN MÉS DIFICULTATS SOCIALS.

2.6.1. Promoció d'accions conjuntes entre actors, agents, recursos i equipaments i infraestructures del sistema cultural per a elaborar i promocionar projectes i accions que incrementen el diàleg intercultural.	Servici d'Acció Cultural Centres culturals i entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.6.2. Elaboració d'un Pla de Biblioteques, el qual ha de situar un horitzó a llarg termini, com a xarxa de centres culturals de proximitat. Revisió del mapa de biblioteques de manera que es promoció la cultura a aquells barris i territoris que presenten una més alta taxa de vulnerabilitat.	Servici d'Acció Cultural Biblioteques i entitats	560,0	200,0	200,0	200,0	200,0	1.360,00
2.6.3. Millora de les condicions d'accessibilitat a les instal·lacions culturals i a la cultura per part de les persones amb discapacitat o diversitat funcional i discapacitat que incloga la progressiva incorporació de servicis especials, l'adequació d'espais o determinades línies de programació.	Servici d'Acció Cultural Biblioteques, teatres i entitats	2.000,0	2.000,0	2.000,0	2.000,0	2.000,0	10.000,00
2.6.4. Ús per a activitats culturals dels equipaments i recintes educatius fora de l'horari escolar. Les diferents instal·lacions municipals de la ciutat han de ser posades en valor com a equipaments culturals, de manera que es contribuísca a resoldre les manques en infraestructures.	Servici d'Acció Cultural Biblioteques, teatres i entitats	5.900,0	5.900,0	5.900,0	5.900,0	5.900,0	29.500,00
2.6.5. Accés a les infraestructures culturals per part de la ciutadania en general com a dret al coneixement, que ha de ser compartit per igual.	Servici d'Acció Cultural Biblioteques, teatres i entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP

2. 7. PARTICIPACIÓ CIUTADANA

OBJECTIU: FOMENTAR I FACILITAR LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA COM A DRET FONAMENTAL A L'HORA DE DECIDIR SOBRE AQUELLES QÜESTIONS QUE MÉS AFECTEN LA SEUA VIDA QUOTIDIANA.

2.7.1. Processos per a implicar la ciutadania en la presa de decisions respecte d'una part del pressupost municipal a través dels pressupostos participatius decidimVLC.	Servici de Descentralització i Participació Ciutadana Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
--	---	----	----	----	----	----	----

2.7.2. Promoció d'instruments de codiseny de polítiques públiques en els barris, com a manera de definir les línies d'actuació prioritàries per al Govern municipal	Servici de Descentralització i Participació Ciutadana	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.7.3. Disseny i gestió de processos participatius en polítiques sectorials municipals, especialment pel que fa a la transformació urbana.	Servici de Descentralització i Participació Ciutadana	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.7.4. Enfortiment del teixit associatiu de la ciutat des del reconeixement de la seua representativitat i la seua integració en les noves formes de participació.	Servici de Descentralització i Participació Ciutadana	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.7.5. Foment de la socialització per a contribuir a la inserció social i cessió d'espais a col·lectius socials per al foment de la participació.	Universitat Popular	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2. 8. INNOVACIÓ							
OBJECTIU: FOMENTAR I FACILITAR LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA COM A DRET FONAMENTAL A L'HORA DE DECIDIR SOBRE AQUELLES QÜESTIONS QUE MÉS AFECTEN LA SEUA VIDA QUOTIDIANA.							
2.8.1. Investigació i innovació orientada a una ciutat compartida	Servici d'Innovació	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.8.2. Foment del desenvolupament d'estratègies d'alfabetització digital en l'àmbit de l'ocupació per a col·lectius vulnerables amb la finalitat de reduir la bretxa digital i afavorir l'accessibilitat a l'administració electrònica de tots els ciutadans i ciutadanes de la ciutat.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.8.3. Formació en Tecnologies de la Relació, la informació i la comunicació, com a mitjà per a reduir la bretxa digital d'amplis col·lectius socials.	Universitat Popular	30.000,0	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar.	30.000,0
2.8.4. Millora del coneixement que té la ciutadania dels servicis públics, facilitant l'accés als diversos portals d'informació i administració electrònica existents; Catàleg de Servicis i Cartes de Servicis.	Servici d'Avaluació del Servici i Gestió de la Qualitat Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
2.8.5. Creació de mitjans per a recollir el grau de satisfacció, les opinions i propostes de la ciutadania que accedix a servicis municipals amb la finalitat de millorar-los i adaptar-los a les necessitats dels usuaris.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	11.383,64	11.383,64	11.383,64	11.383,64	MP	45.534,56
TOTAL		15.359.420,51	5.061.320,04	3.686.126,85	3.221.780,23	2.535.600,00	29.864.247,63

ACCIONS	AGENTS RESPONSABLES	2021	2022	2023	2024	2025	PRESSUPOST TOTAL
LÍNIA ESTRATÈGICA 3. GARANTIA D'EQUITAT TERRITORIAL I COHESIÓ SOCIAL							
3. 1. ESPAIS VULNERABLES							
OBJECTIU: PROMOURE LA QUALITAT DE VIDA EN ELS BARRIS MÉS VULNERABLES DE LA CIUTAT, ENTENSO ESTOS COM AQUELLS QUE PER LES SEUES CARACTERÍSTIQUES URBANÍSTIQUES, SOCIALS, LABORALS O ECONÒMIQUES, PRECISEN D'UNA ACTUACIÓ INTEGRAL. PER A AIXÒ SERÀ NECESSARI DESTINAR ELS MITJANS ECONÒMICS, HUMANS, MATERIALS I ALTRES QUE ES CONSIDEREN PERTINENTS PER A PROMOURE PLANS D'ACCIÓ COMUNITÀRIA I MESURES DE DISCRIMINACIÓ POSITIVA.							
3.1.1. Identificació d'aquells barris o entorns urbans que presenten un major grau de vulnerabilitat social, econòmica i ambiental com a àrees d'actuació preferent per a afavorir l'equitat entre les persones, mitjançant estudis i diagnòstics que recullen els riscos, tendència i oportunitats del territori	Servici de Benestar Social i Integració	20.000,0	20.000,0	20.000,0	20.000,0	20.000,0	100.000,0
3.1.2. Disseny de plans d'acció comunitària en els espais que es valoren com a vulnerables, de manera que puga desenvolupar-se una acció integral. Esta suposa la intervenció en matèria social, però també d'habitatge, laboral, sanitària, educativa, urbanística, etc.	Servici d'Avaluació del Servei i Gestió de la Qualitat Altres Serveis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.1.3. Protocols de coordinació entre els serveis socials municipals i les entitats existents en el teixit social dels espais vulnerables, a fi d'aconseguir una efectiva participació públic-privada que faça més efectiva la intervenció.	Servici d'Avaluació del Servei i Gestió de la Qualitat Entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3. 2. POBLES DE VALÈNCIA							
OBJECTIU: POTENCIAR ELS POBLES DE VALÈNCIA COM A ELEMENT FONAMENTAL EN LA CONFORMACIÓ DE LA CIUTAT I TREBALLAR PER A DESCENTRALITZAR LA CIUTAT, DOTAR EIXOS TERRITORIS D'UNA MAJOR AUTONOMIA I CONVERTIR-LOS EN ELEMENTS INCLUSIUS SOCIALMENT.							
3.2.1. Millora de la comunicació entre l'Ajuntament i els Pobles de València de manera bidireccional, entorn d'assumptes com el civisme i la convivència que faciliten el diàleg i el coneixement de les diferents persones que residixen en ells.	Servici de Pobles de València	MP	MP	MP	MP	MP	MP

3.2.2. Desenvolupament de la xarxa wifi en els Pobles de València que no la tenen implantada i millora de la xarxa existent, de manera que es facilite l'accés a totes les persones.	Servici de Pobles de València. Servici de Tecnologies d'Informació i Comunicació	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.2.3. Promoció de la cohesió social en els Pobles de València des del respecte a la diversitat generacional, social, ètnica, de sexe, de religió, cultural i d'opinió.	Servici de Pobles de València Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.2.4. Realització d'estudis sobre els Pobles de València amb la finalitat de millorar el coneixement que es té sobre ells, difonent els seus antecedents i cultura com a part essencial de la ciutat.	Servici de Pobles de València Entitats	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar	A determinar

3. 3. CONVIVÈNCIA

OBJECTIU: VALÈNCIA HA DE SER UNA CIUTAT QUE FOMENTE LA CONVIVÈNCIA ENTRE TOTES LES PERSONES I LA SENSIBILITZACIÓ SOCIAL PER A COMBATRE QUAALSEVOL SITUACIÓ DE DISCRIMINACIÓ, ASSETJAMENT O HOSTILITAT, PER RAÓ DE SEXE, EDAT, DIVERSITAT SEXUAL, RELIGIÓ, ÈTNIA, ETC.

3.3.1. Implementació del Pla COMVA impulsant les diverses accions municipals contra els fets discriminatoris i contra el discurs d'odi que s'estén i posa en perill els drets individuals i col·lectius.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.3.2. Establiment d'una Oficina de No Discriminació municipal (ONDIS) com a servici per a l'atenció a persones víctimes de discriminació a la ciutat i pobles de València, així com espai de mediació i trobada per a la convivència.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Altres Servicis municipals	50.000,0	138.000,0	A determinar	A determinar	A determinar	188.000,0
3.3.3. Creació i impuls de l'Observatori Municipal contra la Discriminació i el discurs d'odi com a espai de documentació dels fets discriminatoris, de reflexió mixta sobre les polítiques a desenvolupar i d'avaluació respecte de l'impacte de les accions desenvolupades i el compliment dels objectius.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP

3. 4. ENTITATS SOCIALS I VOLUNTARIAT

OBJECTIU: AFAVORIR LA CONVIVÈNCIA, LES RELACIONS VEÏNALS I LA COHESIÓ COMUNITÀRIA, AIXÍ COM LA RECONSTITUCIÓ DE L'ÀMBIT RELACIONAL EN LES COMUNITATS I BARRIS DE LA CIUTAT, PER MITJÀ DE LA COL·LABORACIÓ SOLIDÀRIA DE LA CIUTADANIA A TRAVÉS DE L'ACCIÓ COORDINADA DE LES INSTITUCIONS AL COSTAT DE LES ENTITATS I ORGANITZACIONS SOCIALS I EL VOLUNTARIAT.

3.4.1. Creació d'un espai municipal d'intermediació de solidaritat per a l'acció social, que aglutine tant a les persones que vulguen participar com voluntàries, com a les entitats del tercer sector, així com als moviments socials o iniciatives ciutadanes, que compten amb projectes de voluntariat i oci educatiu.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
---	---	----	----	----	----	----	----

3.4.2. Creació d'un Acord Ciutadà com a espai de treball en xarxa, de participació, de cooperació i d'acció conjunta entre institucions i organitzacions de la ciutat que treballen per la inclusió social i la major qualitat de vida de totes les persones.	Servici de Benestar Social i Integració Servici de Descentralització i Participació Ciutadana	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.4.3. Potenciació, reconeixement i ordenació de la labor de les entitats del tercer sector de l'acció social i el voluntariat social, mitjançant la realització de campanyes de foment del voluntariat, especialment entre la joventut, i de formació de les persones formadores i col·laboradores que participen en projectes de voluntariat de les entitats socials.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.4.4. Promoció de projectes de voluntariat de les entitats del tercer sector mitjançant les diferents convocatòries de subvencions existents.	Servici de Benestar Social i Integració Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP

3. 5. PROTECCIÓ CIUTADANA

OBJECTIU: CONTRIBUIR A UNA SOCIETAT MÉS IGUALITÀRIA I COHESIONADA EN LA QUAL ES GARANTISCA LA SEURETAT FÍSICA DE LES PERSONES DE MANERA QUE ES DISMINUÏSCA O ERRADIQUE LA COMISSIÓ DE DELICTES I FALTES CONTRA ESTES I ELS SEUS BÉNS, ESPECIALMENT ELS DIRIGITS A LES PERSONES MÉS VULNERABLES.

3.5.1. Augment de la seguretat ciutadana a través de mecanismes de detecció de deficiències en disseny i manteniment dels espais urbans	Servici de Policia Local Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.5.2. Contribució a una convivència pacífica, mitjançant l'ús respectuós i ordenat de les vies i espais públics garantint la seguretat de les persones.	Servici de Policia Local Altres cossos de forces i seguretat de l'Estat	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.5.3. Seguretat preventiva amb projectes educatius, capacitació i apoderament social. Formació, informació i difusió de la cultura de prevenció.	Servici de Policia Local Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.5.4. Millora en l'atenció a les víctimes d'aquells col·lectius en situació d'exclusió social.	Servici de Policia Local Entitats	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.5.5. Millora en l'organització de les actuacions davant situacions greus i excepcionals de catàstrofe o calamitat pública.	Servici de Policia Local Altres cossos de forces i seguretat de l'Estat	MP	MP	MP	MP	MP	MP
3.5.6. Millora en l'organització de les actuacions davant situacions greus i excepcionals de catàstrofe o calamitat pública.	Servici de Policia Local Altres Servicis municipals	MP	MP	MP	MP	MP	MP
TOTAL		70.000,00	158.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	288.000,00

Pressupost total

LÍNIA ESTRATÈGICA	2021	2022	2023	2024	2025	PRESSUPOST TOTAL
1	15.337.374,38	12.118.464,40	9.321.199,40	7.134.625,40	7.049.518,40	50.961.181,98
2	15359420,51	5.061.320,04	3.686.126,85	3.221.780,23	2.535.600,00	29.864.247,63
3	70.000,00	158.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	288.000,00
Total	30.766.794,89	17.337.784,44	13.027.326,25	10.376.405,63	9.605.118,40	81.113.429,61

7.- SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment i avaluació del Pla és una fase imprescindible d'este; en realitat, és una etapa intrínseca a la planificació, sobretot pel que fa a la de les Administracions Públiques. És més, el compromís amb la ciutadania el convertix en una part més del principi de la participació ciutadana.

En relació amb la necessitat d'avaluar les polítiques públiques, cal assenyalar que són molts els fonaments per a defensar la implementació de sistemes d'avaluació. Per exemple, generar informació de confiança, útil, necessària i oportuna del programa avaluat; realitzar millores; augmentar la qualitat de les intervencions públiques i servicis; promoure la rendició de comptes o responsabilitat enfront de la ciutadania i fomentar l'aprenentatge i la retroalimentació, influint en possibles accions futures (Arriola i Setién, 1997²¹).

L'avaluació es concep així com un procés, que és convenient adoptar en totes les fases del cicle d'intervenció pública, aplicant mètodes sistemàtics i rigorosos de recollida i anàlisi d'informació, amb l'èmfasi posat en la comprensió integral dels impactes, resultats, processos i teories de les intervencions públiques en relació amb els objectius traçats. Es tracta de servir tant a l'aprenentatge i a la millora gerencial dels servicis públics com a l'estratègia sobre decisions futures dels servicis socials, fonamentant-se este procés en l'acció pública (Strier i Binyamin, 2010²²).

Diferenciem en este apartat dos tipus d'operacions: la de seguiment i la d'avaluació.

L'operació de seguiment està destinada a recopilar i analitzar dades de diversa índole gràcies a la creació d'indicadors associats a cadascuna de les accions, entre ells indicadors d'impacte de gènere. En conseqüència es genera informació contrastada, es visualitzen possibles millores, es treballa en virtut de la qualitat de les polítiques públiques, promovent l'auditoria de les accions i el compromís enfront de la població. El seguiment persegueix el coneixement de l'impacte de la política pública segons els objectius previstos i aconseguits.

²¹ Arriola, M. Jesús i Setién, M. Luisa. (1997). *Política social i Servicis Socials*. En Alemany, Carmen i Garcés, Jorge (coord.). "Política Social". Madrid, McGraw-Hill, pàg. 323-354

²² Strier, Roni. i Binyamin, Sharon. (2010) *Developing anti-oppressive services for the poor: A theoretical and organ-isational rationale*. En "British Journal of Social Work". Núm. 40.

Els moments de dur-la a terme podran ser diversos, anualment en principi, però també sempre que siga convenient testar l'evolució del Pla. Per a això es dissenyarà un model d'informe periòdic que automatitze en la mesura del possible la funció.

Un element important d'estos seguiments serà la utilització de l'aplicació informàtica municipal PAM, en la qual es registren els diferents projectes municipals, els seus objectius, pressupost i indicadors. Esta eina complementària, generalitzada al conjunt de tots els servicis municipals, podrà contindre projectes relacionats directament amb les accions d'este Pla.

Els indicadors d'eixos projectes seran l'instrument que facilitarà el mesurament de resultats i per tant la millora, el control i la valoració de les actuacions que s'estan realitzant, que es realitzaran o que ja han finalitzat. Els indicadors elaborats pels sistemes de seguiment han de facilitar informació dirigida a millorar la qualitat i l'eficàcia de la intervenció.

El conjunt de la informació recollida permetrà analitzar el grau de consecució, constatar la implementació del Pla així com establir les correccions necessàries a través d'un model racional d'anàlisi i presa de decisions. Fonamentalment comprendrà l'anàlisi de:

- A) Grau de consecució dels objectius proposats
- B) Grau d'execució del pressupost previst
- C) Dades quantitatives de resultats que permetran mesurar metes preestablides.

D'altra banda, l'Avaluació es realitzarà de manera externa al final del període establert per al Pla, de manera que s'assegure l'objectivitat en el mesurament de resultats i la formulació de conclusions.

Formaran part dels agents de l'avaluació els propis Servicis municipals implicats en el Pla, les entitats socials relacionades amb l'execució de les accions i la ciutadania objecte del Pla bé individualment o a través d'associacions que la represente. Tots estos àmbits han de formar part dels elements a avaluar.

La Comissió interàrees del Pla participarà dels processos de seguiment i avaluació d'este, mitjançant almenys una reunió ordinària anual per a este fi, en la qual es procedirà a l'anàlisi dels resultats obtinguts en cada àrea i respecte de cada línia estratègica del Pla.

El seu caràcter transversal a totes les àrees implicades en este, assegura la participació de totes elles en l'important exercici de l'avaluació. La seua composició, ja assenyalada en l'apartat de Metodologia, garanteix la corresponsabilitat municipal en l'objectiu d'executar i dur a terme el conjunt d'este projecte.

L'avaluació proposa, doncs, com una obligació inexcusable dins de la planificació, i això des de tres perspectives complementàries:

- El perfeccionament o millora del planificat.
- La contribució per a la realització de planificacions futures.
- El rendiment de comptes, propi d'una administració pública moderna i transparent.

És des d'esta última perspectiva des de la qual apuntem un dels aspectes fonamentals que l'avaluació d'este Pla ha de tindre. Es tracta de fer partícip al conjunt d'agents socials que, d'una manera o un altre, estan implicats en els objectius i les corresponents accions del Pla. Per a això, cada informe de seguiment anual del Pla, així com l'avaluació final, es transmetrà al Consell d'Acció Social a fi, no sols que siga coneixedor dels resultats de totes dues operacions, sinó també perquè els seus integrants puguen realitzar aportacions i propostes. D'esta manera, es complix l'objectiu de rendir comptes de les actuacions realitzades en el marc del Pla, així com el de fomentar la plena participació en totes les fases d'este. En definitiva, l'avaluació del Pla és un acte de responsabilitat que la Corporació municipal adopta i a través del qual espera aconseguir i/o millorar la participació, la transparència i la rendició de comptes.

ANNEXOS

I -DESENVOLUPAMENT OPERATIU

II - FITXA MODEL DE LES ACCIONS DEL PLA

LÍNIA ESTRATÈGICA					
ACCIÓ Núm.					
DESCRIPCIÓ					
PERSONES BENEFICIÀRIES					
AGENT RESPONSABLE					
ALTRES AGENTS					
CRONOGRAMA	2021	2022	2023	2024	2025
PRESSUPOST					
PAM corresponent					
INDICADORS					
Generals			De gènere		
CONVERGÈNCIA amb altres plans, programes, estratègies, etc.:					

III - INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE

Introducció

El III Pla d'Inclusió i Cohesió Social de la ciutat de València és un pla transversal que implica diferents Servicis de l'Ajuntament de València. Atesa la recomanació que els municipis tinguen els seus propis plans d'inclusió segons el Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social (2017-2023) i donant continuïtat als anteriors plans d'inclusió que van sorgir des de la Delegació de Benestar Social; es tracta en este cas de crear una eina de planificació no sols adscrita a l'àrea d'actuació d'una regidoria concreta sinó d'un caràcter transversal capaç de promoure la inclusió des de diferents àrees d'actuació de l'Ajuntament de València. Este Pla promou la igualtat entre dones i homes a partir d'un dels seus principis generals, la qual cosa ha de quedar reflectit, al seu torn, en accions concretes.

En este sentit, l'article 13 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea preveu l'adopció de normes comunitàries contra la discriminació per motius de sexe en àmbits diferents al treball. Amb això, la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, estableix objectius específics en esta matèria en el seu article 14, sobre criteris generals d'actuació dels poders públics en les especials situacions de col·lectius de dones en situació de vulnerabilitat.

Per part seua, la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en el seu article número 2, promou les condicions perquè la llibertat i igualtat de la ciutadania i els grups en què s'integren siguen reals i efectives; eliminar els obstacles que impedisquen o dificulten este propòsit.

Finalment, la Llei 9/2003, del 2 d'abril, de la Generalitat Valenciana per la Igualtat entre dones i homes així com la Llei 7/2012, de 23 de novembre, de la Generalitat, Integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, estan encaminades a erradicar la feminització de la pobresa i a previndre, sensibilitzar, formar i actuar contra la violència sobre la dona en tots els seus àmbits i manifestacions.

Així, es considera necessari establir els mecanismes de planificació, col·laboració i coordinació de les diferents àrees de l'Ajuntament de València per a garantir una atenció integral a les persones, la integració de totes elles a la ciutat moderna, garant de drets i model d'inclusió social que desitja ser València.

Anàlisi de la pertinència de gènere

Per al present informe es considera que sí que és pertinent l'anàlisi d'impacte de gènere atés que està destinat a obtindre la inclusió de totes les persones, siga com siga la seua edat, sexe, ètnia, religió, orientació sexual, etc., sense cap mena de discriminació, com a figura en la línia estratègica 1 del propi Pla. La necessitat d'este informe d'impacte es fonamenta en l'anàlisi i comprensió d'aquelles qüestions que poden abordar-se des d'una perspectiva de gènere. La integració d'este enfocament en el Pla que ens ocupa permetrà posar l'accent en l'anàlisi de l'impacte en aquells sectors que són diferenciats per a dones i homes i promoure la igualtat entre sexes. No podem identificar com un grup homogeni la població a la qual va dirigit este Pla, no a totes les persones afectarà de la mateixa manera. A més és una oportunitat per a contribuir a l'equilibri d'oportunitats entre dones i homes.

Respecte a la normativa referida a la valoració d'impacte de gènere, podem assenyalar com la primera norma que fa esment d'això a la Llei 30/2003, de 13 d'octubre, sobre mesures per a incorporar la valoració de l'impacte de gènere en les disposicions normatives que elabore el Govern, i la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la Igualtat entre Dones i Homes, en el seu article 4 bis, introduït per l'article 45 de la Llei 13/2016, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat, que estableix que "els projectes normatius hauran d'incorporar un informe d'impacte per raó de gènere que s'elaborarà pel departament o centre directiu que proposa l'avantprojecte de llei o projecte de norma, pla o programa d'acord amb les instruccions i directrius que dicte l'òrgan competent en la matèria i haurà d'acompanyar la proposta des de l'inici del procés de tramitació". De fet la Llei 6/2013, de 26 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2014, estableix ja en la disposició adicional trenta-tres l'obligació d'incorporar al procés d'elaboració dels pressupostos de la Generalitat un informe d'avaluació de l'impacte de gènere, i de fet, és un informe que des de llavors acompanya tots els pressupostos de la Generalitat.

També en la Llei 3/2019, de 18 de febrer, de la Generalitat, de Servicis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana s'introdueix la necessitat que tots els plans estratègics de servicis socials compten amb esta mena d'informe o memòria d'impacte de gènere. Es tracta d'un exercici ex-ante, com una avaluació que permet preveure els resultats, amb l'objectiu d'aconseguir impactes significatius no sols en el disseny del Pla sinó també en la seua execució, per a assegurar resultats adequats en matèria d'igualtat.

Finalment, la Circular 2020-11-12 de l'Ajuntament de València, procediment per a la tramitació de disposicions normatives municipals: ordenances i reglament, estableix l'obligació d'incloure, entre els documents que formen part preparatòria de la norma, un informe d'avaluació de l'impacte de la nova regulació sobre la igualtat entre dones i homes.

En conclusió i com a objectiu últim, es tracta de promoure i garantir en condicions d'igualtat, equitat i justícia, el dret subjectiu d'accés als servicis i prestacions que ofereix l'Ajuntament de València; establint el marc d'instruments i mesures necessàries per a la qualitat, l'eficiència i l'accessibilitat.

Anàlisi de la situació

Amb la finalitat de centrar la diferència entre sexes en la pròpia ciutat de València, aportem a continuació algunes referències extretes a partir de l'elaboració de l'Oficina Estadística de l'Ajuntament de València. Estes referències pertanyen a la sèrie de dades que aporten els últims padrons municipals (2018-2019-2020) i amb elles ens aproximem a una primera lectura entorn del context general i les tendències més significatives.

Respecte a la població total de la ciutat de València el nombre de dones supera lleugerament al d'homes (el 52,3% de la població). Exceptuant el tram de 0 a 15 anys, totes les altres franges d'edat tendixen a estar sobrerrepresentades per dones, podent parlar en els últims trams d'una acusada feminització de l'envelliment. De fet l'esperança de vida de les dones se situa pràcticament sis anys per damunt de la dels homes.

D'altra banda, quant a persones nascudes a l'estranger, encara que la proporció entre dones i homes està molt igualada, el ressenyable és que a causa d'unes certes pautes culturals en els moviments migratoris, les dones són majoritàries per als països d'Amèrica Llatina mentre que la tendència s'invertix en la procedència africana o asiàtica.

Quant al nivell d'estudis la proporció de dones amb batxillerat o estudis superiors supera pràcticament en 5 punts a la d'homes. En este sentit, si tenim en compte els grups d'edat observem que la diferència augmenta en el tram d'edat de 18 a 34 anys, arribant quasi a 10 punts.

Quant a persones sense estudis o amb baix nivell d'estudis també les dones estan sobrerrepresentades. De fet, en esta categoria les dones superen fortament als homes, elles suposen un 80% de la població total, i els homes només un 20%. Per tant, s'observa una forta desigualtat segons nivells d'estudis sent més les dones tant en els nivells més baixos (analfabetisme) com en els més alts (estudis universitaris), la qual cosa correlaciona directament amb l'edat.

Respecte a la composició de les llars, s'està experimentant un procés de reducció de la grandària de les llars, perquè les fulles familiars majoritàries a la ciutat de València són les formades per una sola persona. L'elevat nombre de fulles unipersonals es poden relacionar directament amb les dades anteriors que apunten cap a un envelliment de la població. Així les llars unipersonals estarien formades en moltes ocasions per dones majors que viuen soles.

Si ens centrem en l'àmbit laboral, veiem que els nivells d'ocupació de les dones són inferiors respecte al dels homes. Les dones, a més, copen els contractes parcials, sent majoria també en la població inactiva.

En concordança amb estes dades, el Diagnòstic de Necessitats Socials a la Ciutat de València²³ identifica la proporció de dones que integren una llar, com un dels factors de risc perquè esta llar es trobe en situació de vulnerabilitat econòmica. Així, una llar feminitzada té més probabilitats de trobar-se en situació de risc de pobresa o exclusió social, degut, sobretot, a les condicions de precarietat que caracteritzen la vinculació de les dones amb el mercat de treball. En molts casos, a més, es tracta de llars monomarentals i de dones majors que depenen de pensions no contributives.

ANÀLISI DE DADES DELS DIFERENTS SERVICIS IMPLICATS EN EL PLA

En este apartat s'analitzen les dades més significatives quant a desigualtat de gènere que aporten aquells servicis vinculats al Pla d'Inclusió i Cohesió social que ens ocupa dels que ha sigut possible recaptar informació i es finalitza amb una breu reflexió sobre aquells aspectes que han de ser abordats des d'una perspectiva de gènere en les accions del pla.

²³ Lorente Campos, Raúl (Dir.); Ramírez Rangel, J. Verónica; Climent, Víctor F.; Ingellis, Anna Giulia; Guamán, Adoración; Carbonell, Juan A. (2018): Diagnòstic de Necessitats Socials a la ciutat de València: *Col·lectius Vulnerables i Nous Perfils de Vulnerabilitat en un Context de Greu Crisi Econòmica*. Xarxa Inclou: Xarxa de Creació i Transferència de Coneixement per a la Inclusió Social. Universitat de València – Ajuntament de València, València.

En primer lloc, el Servei de Benestar Social i Integració forma part de l'Àrea de Desenvolupament Humà, que presenta en la seua plantilla una majoria de dones. Estes dades es reforcen en el propi Servei, en el qual de 405 persones de plantilla a 31-12-2020, són dones 324, el 80% i homes 81, el 20%. Este fet és pel fet que este Servei està molt lligat en el seu objecte al treball de cures de les persones, un rol que han assumit tradicionalment les dones fins i tot laboralment, igual que ocorre amb uns altres com a educació, salut, etc.

A continuació aportem dades segons diferents programes d'este Servei i la seua incidència de forma desagregada segons sexe, amb dades de memòries de 2020. En primer lloc, hem de puntualitzar que partim d'una població de 801.545 persones a la ciutat en 2020, de les quals 420.428 són dones i 381.117 homes, representant el 52,3% i el 47,7% de la població total respectivament; esta dada global ens permetrà entendre millor la incidència dels programes i servicis sobre dones i homes.

Taula 1. Persones beneficiàries de prestacions econòmiques d'emergència.

	Dones		Homes		Total
Persones beneficiàries de prestacions econòmiques	9.972	75,8%	3.174	24,2%	13.146
Prestacions a dones víctimes de violència de gènere	220	1,7%	0	0%	220

Font: Memòries del Servei de Benestar Social i Integració, 2019.

Esta taula recull la informació corresponent al nombre de persones que perceben algun tipus de prestació econòmica d'emergència i, seguidament, el nombre de dones beneficiàries de la prestació per a víctimes de violència de gènere. Així, en el primer cas observem que el nombre de dones és notablement major al d'homes, només elles representen un 75,8% del total de prestacions concedides. El 1,7%, a més, són beneficiàries d'una prestació per ser víctimes de violència de gènere.

La majoria d'estes ajudes beneficien al conjunt de la família, però són les dones els qui les sol·liciten, acudint al seu centre de Servicis Socials assignat i encarregant-se de la corresponent sol·licitud. Este fet es deu al fet que tradicionalment han sigut les dones els qui han acudit en major mesura que els homes als servicis d'ajuda o cura, la qual cosa deriva directament del rol d'agent cuidador i protector que assumixen les dones dins de la família.

Taula 2. Persones ateses en programes d'atenció primària dels Centres Municipals de Serveis Socials, 2019.

	Dones		Homes		Total
Programa d'Informació	17.535	64,4%	9.705	35,6%	27.240
Programa d'Atenció Psicològica	537	66,5%	268	33,5%	805
Servici d'Urgències Socials i Col·laboració en Emergències	613	43,1%	809	56,9%	1.422
Centre d'Atenció a Persones sense Llar	139	18,2%	625	81,8%	
-Tipus d'intervenció: violència de gènere	21	1,4%			
-Tipus d'intervenció: agressió sexual	6	0,4%			

Font: Memòries del Servei de Benestar Social i Integració, 2019.

Quant a programes d'atenció primària dirigits a població general, la taula següent mostra la mateixa tendència que l'anterior, al voltant del 65% els utilitzen dones i del 35% homes. No obstant això, el servici d'urgències socials sí que té un caire invers, amb major proporció d'homes amb un 56,9% dels casos, encara que no és un servici que se sol·licita sinó que s'activa davant una emergència. Quant als tipus d'intervenció d'urgència social vinculats a dones, trobem que el 1,8% d'elles són degudes a violència de gènere en l'àmbit de la parella o ex parella; i per agressió sexual.

Taula 3. Persones ateses segons servici en 2019.

	Dones	%	Homes	%	Total
Servici de Primera Acollida-SPAI	1.028	23,6%	3.467	79,5%	4.361
Servici jurídic estrangeria	626	70,3%	265	29,7%	891

Font: Memòria anual Ajuntament de València 2019.

La taula 3 representa les persones ateses en dues dels servicis principals que ofereix el Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració. Un terç de les persones ateses en el Servici de Primera Acollida-SPAI són dones, els posteriors processos de regularització a través del Servici jurídic d'estrangeria són protagonitzats en la seua majoria per dones (70,3%).

Taula 4. Alumnat d'activitats i programes en 2019.

	Dones		Homes		Total
Expedients socials i psico-pedagògics	402	46,4%	465	53,6%	867
Programes	71.028	49,6%	72.313	50,4%	143.341

Font: Memòria anual Ajuntament de València 2019.

Quant al Servici d'Educació, de la memòria anual de l'Ajuntament de València s'extrau en la taula 4 que dels expedients registrats en el servici el 46,4% corresponen a dones. Al mateix temps, del nombre total de persones usuàries dels programes que es realitzen en el servici, el 49,6% correspon a dones. Dins d'estos programes destaquen els de "Educació, exclusivitat i coeducació" i el de "Participació en drets de la ciutadania", tots dos de caràcter i orientació inclusiva i igualitària.

Taula 5. Tallers i activitats d'ocupació, formació i emprenedoria 2019-2020.

	Dones		Homes		Total
Tallers d'ocupació i formació	363	72,2%	140	27,8%	503
Activitats d'emprenedoria	1.175	50,1%	1.172	49,9%	2.347

Font: Memòria anual Ajuntament de València 2019.

En el Servici de Formació i Ocupació destaca la major assistència de dones a activitats de formació, mentre que en les d'emprenedoria, les proporcions entre dones i homes s'igualen, la qual cosa ens indica una major dificultat de les dones per a accedir a l'autoocupació.

Taula 6. Persones usuàries de centres per a majors en 2019.

	Dones		Homes		Total
Centres de Dia	464	70,9%	190	29,1%	654
CMAPM (Centres municipals d'Activitats per a persones majors)	21.942	56,7%	16.743	43,3%	38.685
OMAM (Oficina municipal d'Atenció a Majors)	7.195	55,5%	5.774	44,5%	12.969

Font: Impacte de gènere en el pressupost 2019 i Memòria anual Ajuntament de València 2019.

Les dades del Servici d'Envel·liment Actiu ens informen de la important proporció de dones en places en centres de dia; serà necessari reforçar el nombre de places que estan disponibles; les dones tenen una major esperança de vida i lògicament són elles les que més centres d'este tipus precisen.

Més igualats estan les dades d'utilització dels CMAPM, recurs propi de persones majors actives i de la OMAM, espai al qual s'acudix normalment per a rebre informació d'activitats, tallers, programes, etc.

Taula 7. Persones ateses segons recurs en 2019 - Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives

Persones ateses	Dones		Homes		Total
Espai dones i igualtat	1.686	99,9%	1	0,1%	1.687
Unitat d'Igualtat del Marítim	260	99,2%	2	0,8%	262

Font: Impacte de gènere en el pressupost 2019.

Taula 8. Persones ateses segons tipus d'atenció en 2019.

ATENCIIONS	Espai Dons i Igualtat	Unitat d'Igualtat del Marítim
Primera atenció individual	1.059	108
Atencions de seguiment	628	154
Atencions a professionals	965	29
Atencions a associacions	210	31
Total atencions	2862	322

Font: Impacte de gènere en el pressupost 2019.

Són rellevants les dades del Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives, tant en les dones ateses en els diferents recursos, com el de les professionals i entitats a les quals s'ha donat suport tècnic. Sempre serà necessari reforçar les Unitats d'Igualtat, que actualment només existix una.

Taula 9. Estadístiques de participació en Decidim València.

Període	Propostes	Dones		Homes		Total
2016/2017	591	8.061	52,6%	7.276	47,4%	15.337
2017/2018	562	9.297	53,0%	8.256	47,0%	17.553
2018/2019	540	8.253	51,9%	7.653	48,1%	15.906
2019/2020	632	10.453	52,0%	9.637	48,0%	20.090

Font: pàgina web de decidimVLC. Ajuntament de València, Participació ciutadana i acció veïnal.

Quant a les dades del Servei de Participació Ciutadana, concretament en el pla Decidim referit a pressupostos participatius, la proporció de dones participants s'ha mantingut prou estable en els períodes exposats, mostrant-se quasi cinc punts percentuals per damunt de la dels homes.

Taula 10. Programes de Salut per a persones adultes segons sexe en 2019.

Núm. programes	Dona		Home		Total participants
121	3.515	52,9%	3.134	47,1%	6.649

Font: Impacte de gènere en el pressupost 2019.

Taula 11. Programes de Salut per a infància i adolescents segons sexe en 2019.

Núm Tallers	Xiquetes	%	Xiquets	%	Total participants
8	1.829	51,5%	1.721	48,5%	3550

Font: Impacte de gènere en el pressupost 2019.

El Servici de Salut i Consum té dades de programes i tallers de promoció de la salut, en els quals la proporció de dones en els programes per a persones adultes és una mica superior a la d'homes, no obstant això, la diferència és mínima i no és estadísticament ressenyable. El mateix ocorre en els programes per a infància i adolescents, on el nombre de xiquetes és lleugerament superior.

Taula 12. Sol·licituds d'ajudes amb destinació al pagament del lloguer de l'habitatge en 2019.

Núm. Sol·licituds ajudes	% Sol·licitants dones	Núm. d'ajudes aprovades	Núm. Dones beneficiàries de les ajudes	
3.122	64,3%	1.276	880	69,0%

Font: Impacte de gènere en el pressupost 2019.

Taula 13. Subvencions d'ajudes de lloguer per violència de gènere i família monoparental en 2019.

Núm. Sol·licituds concedides	Núm. de dones		Núm. de dones per violència de gènere		Núm. de dones per família monoparental	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
1.276	880	69,0%	31	3,5%	87	9,9%

Font: Impacte de gènere en el pressupost 2019.

Taula 14. Demandants de sol·licitud de Lloguer social segons sexe.

Any	Dones		Homes		Total
2016	95	70,9%	39	29,1%	134
2017	91	70,5%	38	29,5%	129
2018	250	71,0%	102	29,0%	352
2019	338	68,8%	153	31,2%	491
2020	293	63,8%	166	36,2%	459

Font: Impacte de gènere en el pressupost 2019.

El Servici d'Habitatge té dades que ens indiquen que la necessitat d'habitatges o ajudes socials per a l'habitatge, són majors per a les dones; això especialment per a les famílies monoparentals a càrrec de dones, que són sempre la majoria.

El nombre d'ajudes per a l'habitatge són sempre insuficients, donada l'alta necessitat existent d'este bé fonamental.

Taula 15. Programes i activitats per a joves segons sexe en 2019 i fins a març de 2020.

Programes	Activitats	Dones		Homes		Total participants
Tallers Apunta't	Tallers varis (cicles de febrer-juny 2019 i novembre 2019-març 2020)	496	65,9%	257	34,1%	753
Estiu jove 2019	Estiu urbà	191	51,3%	181	48,7%	372
	Estiu urbà en anglés	27	50,9%	26	49,1%	53
	Estiu nàutic a la Marina	51	52,0%	47	48,0%	98
	Estiu a la natura	53	59,6%	36	40,4%	89
	Estiu de Natura a Estivella	63	71,6%	25	28,4%	88
	Campament d'anglés en el Casal d'Esplai del Saler	51	60,7%	33	39,3%	84
	Campos Interculturals al Marroc	38	69,1%	17	30,9%	55
Tallers de Espai Jove	Viu els idiomes	66	65,3%	35	34,7%	101
	Estiu amb els Tics	29	38,7%	46	61,3%	75
	Tallers d'arts	246	77,6%	71	22,4%	317
Infosex Jove	Infosex Jove	736	50,5%	722	49,5%	1.458
TOTAL	11	1.551	55,6%	1.239	44,4%	2.790

Font: Memòria anual Ajuntament de València 2019.

El Servici de Joventut oferix dades en els quals es manifesta que els tallers, molt nombrosos d'altra banda, en els quals menys presència hi ha de dones són els relacionats amb les noves tecnologies. En la resta els percentatges són equiparables o fins i tot superiors quant a nombre de dones participants.

Taula 16. Persones usuàries de biblioteques públiques en 2019.

	Dones		Homes		Total
Préstecs i documents ingressats en la Xarxa de biblioteques	352.283	49,7%	356.674	50,3%	708.957
Consultes a la sala de lectura d'investigadors/as a la Biblioteca Històrica Municipal	235	38,7%	372	61,3%	607

Font: memòria anual del Ajuntament de València 2019.

Quant a les dades que podem consultar respecte al Servici d'Acció Cultural, el percentatge de préstec de documents està bastant igualat entre sexes, no obstant això, respecte a la proporció de consultes d'investigadors/as, és bastant menor la de dones.

Finalment, malgrat no disposar de dades quantitatives, cal assenyalar que el Servici de Pobles de València recull un servei d'activitats de promoció de la igualtat entre homes i dones" i la prevenció de la violència de gènere denominat "igualtatalspobles".

A manera de resum, assenyalarem aquells aspectes en els quals s'observen dèficits en relació amb la igualtat entre dones i homes.

- Des del Servei de Benestar social i Integració és necessari treballar per un millor repartiment de les tasques domèstiques i de cures, atés que hi ha majoria de dones que acudixen als servicis encara que estos afavorisquen a tota la família.
- Des del Servei de Formació i Ocupació cal treballar perquè les dones accedisquen a l'autoocupació en igual mesura que els homes.
- Des del Servei d'Envel·liment Actiu és necessari augmentar el nombre de places per a dones dels programes i recursos del servei, tenint en compte el biaix cap a la feminització de l'envelliment.
- Des del Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives, cal augmentar el nombre d'Unitats d'Igualtat, a més de treballar la violència de gènere en totes les seues facetes.
- Des del Servei d'Habitatge és necessari augmentar les ajudes per a habitatge, en particular, per a famílies monoparentals.
- Des del Servei de Joventut cal treballar perquè les dones participen en les activitats sobre tecnologia.

Finalment, entrant en qüestions específiques de cada àrea, s'han previst accions que concernixen als Servicis Socials municipals, ja que, com observem, gran part de les prestacions, la sol·licitud d'ajudes i l'atenció primària dirigida a la població en general, recau en dones, per la qual cosa era important reforçar-les.

En este sentit, s'ha inclòs en el Pla un important augment de places en servicis domiciliaris, i de places en centres de dia, del que es beneficiaran especialment les dones majors.

Respecte a l'àrea de persones immigrants, la majoria de processos de regulació són protagonitzats per dones i donada la importància de les dobles discriminacions (dona en dificultats quan són dones immigrants), s'han inclòs accions amb perspectiva de gènere referides a l'accessibilitat a l'ocupació, als servicis socials i a l'habitatge.

Quant a l'àrea d'educació s'inclouen accions que afavorixen la corresponsabilitat i la conciliació familiar i laboral. A més es dona rellevància a aquells programes educatius que contempen la perspectiva de gènere, com una eina clau per al desenvolupament de la igualtat.

Pel que fa a l'àrea de formació i ocupació, atés que hem observat més participació de dones que d'homes en activitats de formació, es reforçaran les accions formatives, especialment aquelles dirigides a dones víctimes de violència masclista. En el mateix sentit, s'introdueixen en el Pla accions d'inclusió laboral per a dones víctimes de violència de gènere i aquelles que es troben en situació de risc o exclusió social.

Les accions a favor de les dones víctimes de qualsevol mena de violència són especialment importants les que inclou el propi Servei d'Igualtat i Polítiques inclusives referides a la coordinació, o als programes d'atenció a dones en situació de prostitució.

Les dones víctimes de violència són també objecte de diverses accions incloses referides a l'accés a l'habitatge, ja que hem vist que el percentatge de dones que sol·liciten algun tipus d'ajuda o prestació és superior a la dels homes. Es reforcen perquè, en este sentit, els servicis d'informació, intermediació i ajudes de lloguer i accés a habitatge social.

Indicar que en l'àrea dedicada a la joventut, s'han inclòs accions que promouen les relacions igualitàries i inclusives entre la població juvenil (tallers, campanyes, generació d'espais de trobada, etc.) i l'oci cultural responsable i igualitari. En això ha de tindre importància la formació en noves tecnologies en les quals ja hem vist que són minoritàries les dones.

Finalment, hem de destacar que no existixen dades desagregades per sexe de les actuacions de tots els Servicis municipals que intervenen en el Pla, la qual cosa dificulta l'anàlisi completa de l'impacte que pot tindre el mateix.

Creiem que contribuirà a revertir este problema el fet d'incloure indicadors de gènere per a l'avaluació de resultats de quasi la totalitat de les accions, com a instruments de seguiment, avaluació i planificació futura; a més farà visibles les diferències i facilitarà que la pràctica de la desagregació de dades per sexe, vaja incorporant-se a la pràctica interna dels servicis cada vegada més.

Conclusions

Els resultats previstos de l'execució d'este Pla tenen a veure amb una ciutat inclusiva per a totes les persones, sense cap mena de discriminació i per consegüent, sense discriminació per raons de sexe.

Del contingut i impacte de les diferents accions del Pla podem deduir que els resultats positius per a la contribució a la igualtat entre dones i homes es produirà mitjançant l'aplicació de l'enfocament de gènere en totes les intervencions i mesures i la lluita contra la violència de gènere (detecció precoç i atenció a les víctimes, especial coordinació de les diferents àrees municipals amb seguretat ciutadana, etc.). Així mateix, en les actuacions referides a la prevenció de la discriminació de sexe entre menors i adolescents el foment de l'educació afectiva i sexual des d'edats primerenques i les accions de sensibilització a favor de la diversitat sexual i de gènere aportaran un valor afegit.

Un altre grup d'accions, de mesures d'acció positiva, és el que es referix a l'impuls de mesures de suport econòmic a dones en situació de necessitat econòmica i vulnerabilitat i en situacions de discriminació múltiple. Així mateix, es preveu el foment de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes d'ètnia gitana i l'atenció social, educativa, pre laboral i sanitària de les dones en situació de prostitució.

De tot això es preveu avançar cap a l'eliminació de les desigualtats entre dones i homes i una major visibilització i participació de les dones en les diferents àrees i esferes que recorre este Pla. A més, és d'esperar que una conseqüència siga una major incidència i extensió de la perspectiva de gènere en futurs reglaments, plans i normatives municipals, donades les condicions que es transmeten en les diferents normatives i que cada vegada són més conegudes. La contribució d'este Pla a eixe objectiu és clara.

Les mesures incorporades en el Pla afavorixen l'eliminació de les desigualtats entre dones i homes, ja que compta entre els seus principis amb els de la justícia social, el desenvolupament humà, la perspectiva de gènere i la igualtat en la diversitat.

La valoració de l'impacte que este Pla tindrà sobre la igualtat es preveu positiva ja que la seua vocació és estar dirigit al conjunt de la població i promoure la inclusió social per a totes les persones sense cap mena de discriminació

La inclusió aferma l'accés universal al sistema i l'eliminació de la discriminació mitjançant l'atenció a les necessitats de la ciutadania, incloent la perspectiva de gènere com a pilar fonamental de les polítiques públiques.

IV – ENTITATS PARTICIPANTS

Es relacionen tot seguit les entitats i organitzacions que han participat en el disseny del present Pla o de les polítiques municipals que participen en ell. A totes, el nostre agraïment.

ENTITATS
Amics dels Majors
Asiem – Orientación y Apoyo en Salud Mental
Asociación Alanna
Asociación Arca de Noé
Asociación de Mujeres Gitanas Romi de València
Associació Iniciatives Solidàries
Associació Dones Veïnals d'Orriols Rascanya
Asociación Natania
Asociación Rumiñahui
Asociación Valenciana Trastorno Bipolar: Avtb
Associació Brúfol
CALCSICOVA - Coordinadora de Asociaciones de VIH y sida de la Comunidad Valenciana
CÀRITAS Española
Centro Juvenil Amics
CODINUCOVA
Comité ANTI-SIDA
CERMI - Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad
Coordinadora Campesina del País Valenciano (CCPV-COAG)
CRUZ ROJA Española
Asociación de deportistas contra la droga
Desata Tu Potencial
Puchero Portuario
FAAVV – Federació d'Associacions Veïnals de València
Federació Salut Mental CV
Federació de Dones Progressistes de la Comunitat Valenciana

Fundación APIP-ACAM
Fundación Botí
Fundación Cepaim
Fundación Iniciativa Solidaria Ángel Tomás - FISAT
Fundación RAIS - Hogar Sí
Fundación Secretariado Gitano
Instituto Médico Valenciano. IMV
Justícia Alimentaria VSF
LAMBDA - col·lectiu LGBT+ per a la diversitat sexual, de gènere i familiar
Mundubat
OMV-Obra Mercedaria de València
ONCE – Organización Nacional de Ciegos Españoles
Orriols Convive
Plataforma de voluntariat de la Comunitat Valenciana
Plataforma Sense Llar
Plataforma de Valencia Camina
Plena inclusión Comunidad Valenciana
Psicólogos sin Fronteras
Sexólogos Sin Fronteras
SPG Ecollaures
Telefono de la Esperanza.
Unió de Consumidors de la Comunitat Valenciana
Universitat de València
València Acull